

370.154

ร63315

9.9

แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาหญิง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ณัฐนันท์ ธรรมธิดา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ตุลาคม 2541
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก.....ประธาน

(ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก)

.....รองศาสตราจารย์อรรถรา สุขารมณ์.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อรรถรา สุขารมณ์)

คณะกรรมการสอบ

.....เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก.....ประธาน

(ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก)

.....รองศาสตราจารย์อรรถรา สุขารมณ์.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อรรถรา สุขารมณ์)

.....ดร.สุนทร โคตรบรรเทา.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่....เดือน.....พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านอาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจำนึก ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัฉรารุ สุขารมณ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รวมทั้งศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ซึ่งเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ พลโท ธงชัย เกื้อสกุล อดีตเสนาธิการกรมการรักษาดินแดน และ พันเอกพิเศษ สหชัย ชวนไชยสิทธิ์ รองเสนาธิการกรมการรักษาดินแดน ที่ได้ให้ความเมตตา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทาหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข ให้เครื่องมือวิจัยมีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ พลตรี วิชญ ไร่รัมย์ิ์ เสนาธิการกรมการรักษาดินแดน ที่ได้กรุณา ให้ข้อมูลในการทาวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้ง พันโท ชอบ ชอบธรรม หัวหน้าแผนกธุรการ ศูนย์การฝึก กำลังสำรอง กรมการรักษาดินแดน และครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารหญิงทุกท่าน ที่ช่วยสนับสนุน แจกและรวบรวมแบบสอบถามในการทาวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึง อาจารย์มูจลินทร์ กิตติพงษ์ และอาจารย์สุนทร เปรมฤทัย ที่ได้สนับสนุนทุนทรัพย์ และคอยเป็นกำลังใจตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้ามห้วงมหิตลจนประสบ ผลสำเร็จการศึกษา และอาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา จนผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ณัฐนันท์ ธรรมธิดา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความเป็นมาของนักศึกษาวิชาทหาร	10
การศึกษาวิชาทหารหญิง	16
บทบาทสตรีกับการมีส่วนร่วมในสังคม	27
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
สมมุติฐานการวิจัย	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
✓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
✓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติใช้วิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้การทดสอบสมมุติฐาน	56

4	ผลวิเคราะห์ข้อมูล	57
	ตอนที่ 1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	83
	ความสำคัญของการวิจัย	83
	วิธีดำเนินการค้นคว้า	84
	สมมุติฐานการวิจัย	85
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	85
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	85
	การวิเคราะห์ข้อมูล	86
	สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล	86
	อภิปรายผล	90
	ข้อเสนอแนะ	94
	บรรณานุกรม	96
	ภาคผนวก	103
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	133

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขนาด รอบตัว น้ำหนัก และความสูงตามส่วนสัมพันธ์	22
2	การทดสอบร่างกาย	23
3	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาทหาร กับกรมการรักษาดินแดน ปีการศึกษา 2540 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามหน่วยงาน	50
4	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	58
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและจัดลำดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน วิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาหญิง	61
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ เป็นรายชื่อ	63
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหาร ของนักศึกษาหญิง ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นรายชื่อ	64
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร ของนักศึกษาหญิงด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น เป็นรายชื่อ	65
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร ของนักศึกษาหญิงด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย เป็นรายชื่อ ..	66
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร ของนักศึกษาหญิงด้านช่วยเหลือสังคม เป็นรายชื่อ	67
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร ของนักศึกษาหญิงด้านการเรียนเพื่อรู้ เป็นรายชื่อ	69
12	ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร ทั้ง 6 ด้าน ของนักศึกษาหญิงจำแนกตามอายุ	70

13	เปรียบเทียบแรงจูงใจและสมัครเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงที่มีอายุต่างกัน รวมทั้งข้อ	72
14	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	72
15	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นตามระดับอายุที่ต่างกัน	73
16	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ แรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคมของนักศึกษาหญิง ตามระดับอายุ	74
17	เปรียบเทียบรายคู่ของแรงจูงใจ ด้านการเรียนรู้ ตามอายุของนักศึกษาหญิง	75
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง จำแนกตามระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่	76
19	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคมของนักศึกษาหญิงตามระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่	78
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	79
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง จำแนกตามระดับอาชีพของผู้ปกครอง	81

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แผนภูมิลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ .. 38

บทนำ

สตรีเป็นผู้ที่มีบทบาทอันสำคัญต่อครอบครัว เพราะเป็นทั้งแม่และภรรยา ครอบครัวจะมีความสุข หรือมีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงเพียงไร อยู่ที่บทบาทของสตรีเป็นอย่างมาก ถึงกับมีคำกล่าวของคนโบราณว่า "ขาดแม่เหมือนแพแตก" ฉะนั้น สตรีในปัจจุบันนี้มิใช่กำหนดบทบาทตนเองเพียงแต่เลี้ยงดูบุตร และบุคคลในครัวเรือนเท่านั้น สตรีควรเฝ้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองของประเทศชาติ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสมาชิกในครอบครัวด้วย (สอวาง ศรีนทุ และอาโฬวรรณ ตรีสกุล. 2537 : 1)

สังคมไทยสมัยโบราณ สตรีมีฐานะด้อยกว่าบุรุษมาก ไม่เคยได้รับสิทธิหรือความเสมอภาคเท่าเทียมกับบุรุษในทุกด้าน บุรุษจะได้รับการยกย่องเหนือกว่าสตรีทั้งทางด้านพฤติกรรม และคตินัย ถึงแม้ว่าภายหลังจะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามา ทำให้ฐานะสตรีไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี แต่ก็ยังไม่เท่าเทียมกับบุรุษอยู่ดี ปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สตรีมีบทบาทหน้าที่เพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นบทบาททางครอบครัว บทบาทด้านสังคม บทบาททางเศรษฐกิจ บทบาททางการเมืองการปกครอง และบทบาทด้านการศึกษา

บทบาททางครอบครัว สตรีต้องทำหน้าที่ในฐานะภรรยาและแม่บ้านต้องบริหารงานในบ้านทุกอย่าง เลี้ยงดูบุตรทำให้เป็นพลเมืองดี โนมน้าวชักจูงใจสามี บุตร และสมาชิกในครอบครัวให้ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ต่างจากสตรีในอดีต ซึ่งเป็นเพียงผู้ร่วมออกความคิดเห็นเท่านั้น (สมศรี กันธมาลา. 2529 : 22) จากบทบาททางครอบครัวยังสะท้อนไปถึงบทบาทที่มีต่อสังคมและชุมชนอีกด้วย กล่าวคือ สตรีเป็นผู้ส่งสารและรับข่าวสารเร็วกว่าบุรุษ จากการพูดคุยสังสรรค์กับเพื่อนบ้าน ทำให้สตรีได้รับความรู้ และรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมอันเป็นประโยชน์แก่สังคม และชุมชนอย่างกว้างขวาง (สมศรี กันธมาลา. 2529 : 25) ซึ่งในปัจจุบันนี้สตรีมีบทบาททางสังคมมากกว่าสตรีในอดีต โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา ดังที่ ไสว พรหมณี ได้ให้ความเห็นว่า กิจกรรมพัฒนาที่ประสบความสำเร็จ และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มักจะมีสตรีเข้าร่วมเป็นแกนนำหรือสนับสนุนอยู่เบื้องหลังด้วยเสมอ (ไสว พรหมณี. 2529 : 17)

บทบาททางเศรษฐกิจ เงินและชีวิตแบบสมัยใหม่ที่เป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิชาการแขนงต่าง ๆ ทำให้สตรีต้องเข้ามามีบทบาทในการหารายได้เพิ่มให้แก่ครอบครัวโดยออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลาง (คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว,

2526 : 1)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงาม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของวัย สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของครอบครัวและสังคม ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณค่าแก่ตนเองและสังคม (แผนการศึกษาชาติ ปี พ.ศ. 2535 - 2539) ด้านการศึกษาสตรีโดยทั่วไปยังมีระดับการศึกษาต่ำกว่าบุรุษ สตรีจึงจำเป็นต้องมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สตรีเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบุรุษ (จรรูญ มะลาดวง. 2535 : 2) ปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าสตรีมีความสามารถในการบริหารไม่ด้อยไปกว่าบุรุษด้านการเมือง การปกครอง สตรีได้รับเกียรติเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด แพทย์ ผู้พิพากษา ทหาร นักบิน ฯลฯ และล่าสุดกองทัพก็ยังได้มีคำสั่งเลื่อนชั้นยศนายทหารหญิง เป็นถึงขั้นระดับนายพล (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. 2539 : 18)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 กำหนดให้บุคคลย่อมเสมอภาคกัน ในด้านกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน รัฐพึงรักษาส่งเสริมและพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิง (สอวาง ศิริพันธุ์ และอาโฬวรรณ ตรีสกุล. 2537 : 1) ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น 60,103,000 ล้านคน ในจำนวนนี้มีสตรี 30,069,000 ล้านคน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. 2540) แสดงว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งประเทศเป็นสตรี

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้ยุติลงประมาณ 3 ปี (พ.ศ. 2491) พล.ท.หลวงชาตินักรับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พิจารณาเห็นว่าสงครามในอนาคตนั้น พลเมืองทุกคนไม่จำกัด เพศ วัย และไม่ว่าจะอยู่ที่ใด ย่อมมีส่วนร่วมในสงครามได้ คือ ให้บุคคลทำหน้าที่อย่างทหารในยามสงคราม โดยเข้ารับราชการฝึกวิชาทหาร เพื่อให้รู้จักหน้าที่ของทหารเพื่อเข้าร่วมกับกองทัพประจำการในยามสงคราม (การตรวจเยี่ยมกรมการรักษาดินแดน ของผู้บัญชาการทหารบก. 2529 : 1)

การคงพลังอำนาจทหารที่แข็งแกร่งไว้ จะทำให้มีกำลังกองทัพประจำการเพียงพออย่าง เดียวย่อมเป็นการสิ้นเปลือง เนื่องจากปกติยังมีความจำเป็นต้องเสริมสร้างพลังอำนาจด้านอื่น ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและจิตวิทยาให้แข็งแกร่งควบคู่กันไป ดังนั้นประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงจัดกำลังกองทัพประจำการไว้เท่าที่จำเป็นโดยไม่กระทบกระเทือนต่อฐานะทางเศรษฐกิจ ของประเทศ แล้วหันมาให้ความสำคัญต่อการพัฒนากองกำลังสำรองให้มีประสิทธิภาพ ประเทศที่ เจริญแล้วหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สวิสเซอร์แลนด์ อิสราเอล และออสเตรเลีย เป็นต้น ได้จัดเตรียมกองกำลังสำรองไว้อย่างเพียงพอทั้งด้านจำนวนและคุณภาพ (สหชัย ชวนไชยสิทธิ์. 2536)

สำหรับประเทศไทย กองทัพบกได้กำหนดนโยบายให้เร่งพัฒนาฝึกอบรมเยาวชนของชาติ เพื่อเป็นกำลังสำรองที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งส่งเสริมการฝึกวิชาทหารทั้งชายและหญิงให้มีความรู้ การทหารทั้งในการเทคนิคและยุทธวิธี ปลูกฝังอุดมการณ์ ยึดมั่นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เสริมสร้างระเบียบวินัย เชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดย เครื่องครัด ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีของชาติ มีสุขภาพ และพลานามัย แข็งแรง มีความอดกลั้นต่อความยากลำบากได้ (คำสั่งกองทัพบกที่ 270/2537 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2537)

ปัจจุบันการฝึกวิชาทหารเป็นที่นิยมสมัครเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้งชายและหญิง โดยกำหนดให้เรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 มีการสอบภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎี และภาคสนาม ในระหว่างเรียนมีการสอบเก็บคะแนนเป็น ระยะ ๆ เพื่อเลื่อนขั้นขึ้นไปตามลำดับ และจะต้องสอบให้ครบตามหลักสูตรที่กำหนด ถ้าขาดสอบ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งจะต้องเรียนซ้ำชั้นในชั้นเดียวกันไม่เกิน 2 ปี อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และไม่เกิน 22 ปี ในชั้นปีที่ 1 (ระเบียบการรับสมัครและรายงานตัวนักศึกษาวิชาทหารปี 2537)

นักศึกษาที่สมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหารทั้งชายและหญิง เรียกว่า นักศึกษาวิชาทหาร โดยใช้อักษรย่อว่า นศท. เมื่อฝึกครบหลักสูตรจะเป็นกำลังสำรองของกองทัพไทย มีความสำคัญ ไม่น้อยกว่าทหารกองประจำการ (พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร ปี 2534)

กรมการรักษาดินแดนเปิดรับสมัครนักศึกษาหญิงขึ้นเป็นครั้งแรก ปีการศึกษา 2528 ในชั้นปีที่ 1 โดยใช้อักษรย่อ นศท. (ญ) เมื่อเรียนจบหลักสูตร 3 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะได้รับการแต่งตั้งยศเป็น สิบเอก นักศึกษาหญิงคนใดมีความสนใจที่จะฝึกศึกษาต่อถึงขั้นปีที่ 5 มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่อนุปริญญาขึ้นไป จะได้รับการแต่งตั้งยศเป็นว่าที่ร้อยตรี เหมือนกับนักศึกษาชาย (ระเบียบการแต่งตั้งยศผู้สำเร็จ การฝึกวิชาทหาร) ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี

นับตั้งแต่การเริ่มเปิดรับสมัครนักศึกษาหญิงขึ้นในปี พ.ศ. 2528 ได้มีนักศึกษาหญิงสมัคร เข้าเรียนวิชาทหารเป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้นทุกปี (จากสถิติแผนกทะเบียนพล กรมการรักษาดินแดน) จึงเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่พบว่านักศึกษาหญิงให้ความสนใจต่อวิชาทหาร และควรให้การสนับสนุนให้ ได้เข้าเรียนมากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ สำหรับเหตุผลในการเรียนวิชาทหารอาจ มาจากหลายสาเหตุ สาเหตุหนึ่งอาจมาจากความสนใจที่จะเข้ารับราชการทหารในระยะต่อไป ส่วนสาเหตุอื่นที่สมัครเข้าเรียนอาจมาจากความต้องการที่เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาทหารหรืออาจมี เหตุผลอื่น ๆ เช่น ต้องการมีเพื่อน ต้องการพัฒนาตนเอง ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่ ๆ ก็เป็นไปได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า นักศึกษาหญิงที่สมัครเรียน วิชาทหารมีเหตุผลแรงจูงใจอะไรที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหาร โดยศึกษาตามแนวของ โบเชียร์ (Boshier) คือ แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น แรงจูงใจ ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม และแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับนี้จะ เป็น ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียน การฝึกวิชาทหารสำหรับสตรีเพื่อให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของสตรีต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้สตรีเข้าเรียนในหลักสูตรวิชาทหารให้มากขึ้น ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพของสตรี และ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รวมไปถึงการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงของชาติ อีกส่วนหนึ่งคือ ประโยชน์อันสำคัญยิ่ง ได้แก่ การส่งเสริมให้สตรีมีบทบาทความสามารถเท่าเทียมกับบุรุษต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาหญิงที่ฝึกวิชาทหารกับกรมการรักษาดินแดน ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ทั้งนี้เพราะนักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานครสมัครเรียน วิชาทหารมากกว่าพื้นที่จังหวัดอื่น และสามารถเป็นตัวแทนนักศึกษาหญิงที่เข้าเรียนวิชาทหารได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและจัดลำดับแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาทหาร ในเขต กรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีแรงจูงใจของโบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26) 6 ด้าน คือแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม และแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้

2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาหญิง ที่สมัครเรียนวิชาทหาร ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามตัวแปรด้าน อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับการศึกษาของบิดา และระดับอาชีพของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ คือ

1. ได้ทราบแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงในการสมัครเรียนวิชาทหาร ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับใดในลักษณะใดบ้าง
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านแรงจูงใจ 6 ด้าน ที่จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนา ปรับปรุง การจัดกิจกรรม การเรียน การฝึก ให้สอดคล้องด้านแรงจูงใจ และเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาหญิงสมัครเรียนวิชาทหารมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงในการสมัครเข้าเรียน วิชาทหารกับกรมการรักษาดินแดน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา หญิงที่สมัครเรียนวิชาทหารกับกรมการรักษาดินแดน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2540 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ กรมพลศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย สถานศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 90 สถานศึกษา มีนักศึกษานิติศาสตร์ 583 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการสุ่มเอามาจากประชากรข้างต้น โดยวิธีของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970, 3 : 607 - 610) โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบกำหนดหน่วย (Sampling Unit) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 90) โดยจับสลากรายชื่อสถานศึกษาเอามาร้อยละ 50 ของจำนวนนักศึกษา ได้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 53 แห่ง มีนักศึกษามหาวิทยาลัย 232 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษาสำหรับการวิจัย แบ่งออกเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 อายุ แบ่งเป็น

- 1) 15 - 17 ปี
- 2) 18 - 20 ปี
- 3) 21 ปีขึ้นไป

2.1.2 ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่

- 1) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- 3) ระดับอุดมศึกษา

2.1.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- 1) จบชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญา
- 3) จบการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

2.1.4 ด้านอาชีพของผู้ปกครอง แบ่งเป็น

- 1) อาชีพที่เป็นวิชาชีพ
- 2) อาชีพค้าขาย
- 3) อาชีพบริการ
- 4) อาชีพระดับแรงงานฝีมือ
- 5) อาชีพผู้ใช้แรงงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารของ

นักศึกษาหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

- 2.2.1 แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ
- 2.2.2 แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2.2.3 แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
- 2.2.4 แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
- 2.2.5 แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม
- 2.2.6 แรงจูงใจด้านการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าที่เป็นเหตุหรือเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการหรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ แรงจูงใจจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่ซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลังการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล

2. แรงจูงใจของนักศึกษาหญิงในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร หมายถึง สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาหญิงใช้เพื่อตัดสินใจสมัครเข้ารับการฝึกศึกษาวิชาทหาร แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

2.1 ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง การสมัครเข้าเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพหรือจะช่วยเหลือเป็นฐานของการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง การสมัครเข้าเรียนเพื่อต้องการมีเพื่อนต้องการเข้าสังคม ต้องการรู้จักเพื่อนต่างสถานศึกษามากขึ้น

2.3 การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น หมายถึง การสมัครเรียนเพราะได้รับแรงกระตุ้น หรือได้รับการสนับสนุนแนะนำจากบุคคลอื่น เช่น ครูฝึกวิชาทหาร อาจารย์ผู้ปกครอง เพื่อน ฯลฯ

2.4 ด้านพัฒนาตนเอง และหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย หมายถึง การสมัครเข้ารับการเรียน เพื่อต้องการพัฒนาตนเอง ได้ความรู้ ทักษะความสามารถมากขึ้นกว่าเดิมและเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากสภาพที่เป็นอยู่

2.5 แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม หมายถึง การสมัครเข้าเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ที่เรียน ช่วยเหลือสังคมและเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เสียสละเพื่อส่วนรวม และประเทศชาติ

2.6 ด้านการเรียนเพื่อรู้ หมายถึง การสมัครเข้าเรียนเพราะมีความชอบในการมาเรียน มีความสุขใจ ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมีได้หวังที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

3. นักศึกษาหญิง ในที่นี้หมายถึง นักศึกษาสตรีซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหาร ตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนดให้ใช้คำว่า "นศท.ญ" และเป็นผู้กำลังศึกษาวิชาทหารอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 กับกรมการรักษาดินแดน จากสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ ทบวงมหาวิทยาลัย และสถานศึกษาเอกชน (สช.)

4. กรมการรักษาดินแดน หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึกวิชาทหารให้แก่ นักศึกษาวิชาทหารในส่วนกลางและในเขตพื้นที่ จทบ.กท. (กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม) โดยมีกองกำลังพล มีหน้าที่ดำเนินการวิธีและวางแผน กำหนดวิธีปฏิบัติ

5. อาชีพที่เป็นวิชาชีพ หมายถึง มีอาชีพเป็นข้าราชการครู ทหาร อาจารย์ ตำรวจ วิศวกรสถาปนิก แพทย์ เภสัชกร ทนายความ นักบัญชี นักประพันธ์ นักบิน นักหนังสือพิมพ์ นักบริหาร เช่น ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการและเจ้าของห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น

6. อาชีพค้าขาย หมายถึง มีอาชีพเป็นพ่อค้าส่ง เจ้าของร้านค้าย่อยต่าง ๆ นายหน้า หรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า เจ้าของที่ดินให้เช่า เจ้าของไร่สวน เจ้าของที่นา เป็นต้น

7. อาชีพบริการ หมายถึง มีอาชีพเป็นพนักงานธุรการ พนักงานพิมพ์ พนักงานการเงิน พนักงานขายของ พนักงานประจำเครื่องบิน พนักงานเดินรถ พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์ พนักงานโรงแรม เป็นต้น

8. อาชีพระดับแรงงานฝีมือ หมายถึง ทำงานเป็นช่างปั้น ช่างศิลป์ นักแสดง นักดนตรี ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดรองเท้า ช่างทาสี ช่างไม้ ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างตัดผม คนขับรถยนต์ ช่างถ่ายรูป ช่างเสริมสวย เป็นต้น

9. อาชีพผู้ใช้แรงงาน หมายถึง ทำงานเป็นชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ คนรับใช้ คนยาม คนเดินโต๊ะอาหาร ภารโรง คนทำความสะอาด กระเป๋ารถเมล์ คนขายของหาบเร่ รับจ้างทำงานเป็นรายวัน เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอตามหัวข้อของความเป็นมาของนักศึกษาวิชาทหาร บทบาทของสตรีกับการมีส่วนร่วมในสังคม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ความเป็นมาของนักศึกษาวิชาทหาร

กิจการเสือป่า

ในปี พ.ศ. 2454 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิดาแห่งกิจการรักษาดินแดน ได้ตระหนักถึงภัยการรุกรานจากภายนอกประเทศ อาทิ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น จึงทรงพระราชทานกิจการรักษาดินแดนขึ้นอย่างเป็นทางการ คือ กิจการเสือป่าเมื่อ 1 พฤษภาคม 2454 ด้วยวัตถุประสงค์จะฝึกหัดคนไทยที่ไม่ได้เข้ารับราชการทหาร ได้มีกำลังร่างกายแข็งแรง มีความรู้ในเรื่องอาวุธ และวิธีรบ ตลอดจนการลดอันตรายต่าง ๆ เพื่อให้มีระเบียบวินัย และเป็นผู้นำที่ดี (พันเอกประสพ บุญศิริ. 2528 : 3)

การเข้าเป็นเสือป่าในครั้งนั้นเป็นด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับหรือเรียกเกณฑ์ใด ๆ ทั้งสิ้น การจัดหน่วยเสือป่าในยุคนั้นมี 11 กองพล คือ

1. กองพลหลวง (รักษาพระองค์)
2. กองพลกลาง (มณฑลกรุงเทพ)
3. กองพลบน (มณฑลกรุงเก่าและนครสวรรค์)
4. กองพลเหนือ (มณฑลพิษณุโลกและเพชรบูรณ์)
5. กองพลปักข์ใต้ (มณฑลนครศรีธรรมราชและปัตตานี)
6. กองพลตะวันออก (มณฑลนครราชสีมาและอุดรธานี)
7. กองพลตะวันตก (มณฑลนครชัยศรีและราชบุรี)
8. กองพลอีสาน (มณฑลร้อยเอ็ดและอุบลราชธานี)
9. กองพลพายัพ (มณฑล เชียงใหม่และ เชียงราย)
10. กองพลอาคเนย์ (มณฑลปราจีนบุรีและจันทบุรี)
11. กองพลหริดี (มณฑลภูเก็ตและชุมพร)

ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อ "กองพล" เป็น "กองเสนา" เช่น กองเสนากลาง กองเสนากลาง เป็นต้น กองเสื่อป่าแต่ละจังหวัดมีสโมสรเป็นของตนเอง สโมสรของเสื่อป่านี้ ใช้สำหรับการสังคมนาของเสื่อป่า และการฝึกสอนด้วย สโมสรแห่งแรกเปิดขึ้นที่สนามเสื่อป่า เขาดินวนา กรุงเทพฯ เมื่อ 22 กรกฎาคม 2454 ทุก ๆ บ่ายวันเสาร์เป็นเวลาของเสื่อป่า หัดวิชาทหาร พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงหัดและสอนด้วยพระองค์เอง เมื่อจบการฝึกสอนแล้วพระองค์มักจะทรงอบรมโดยอาศัยหลักพระพุทธศาสนาเป็นประจํา หลังจาก การอบรมแล้วเจ้าหน้าที่จะรวบรวมจัดพิมพ์แบบฝึกสอนเสื่อป่าและแจกจ่ายต่อไป โดยเฉพาะ "เทศนาเสื่อป่า" ยังใช้ได้จนถึงยุคปัจจุบัน

หลังจากที่ได้ตั้งเสื่อป่าแล้ว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้พระราชทานกำเนิด "ลูกเสือ" ขึ้นอีก โดยวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับเสื่อป่า แต่ผู้เข้ารับการ อบรมด้วยการตามกระแสพระราชปณิธานของพระองค์ว่า "กองเสื่อป่า" ก็ได้จัดตั้งขึ้นเป็น หลักฐานแล้วแต่ผู้ที่ป็นเสื่อป่าผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กผู้ยังอยู่ในปฐมวัยก็สมควรจะได้รับการฝึกฝน ทั้งในส่วนร่างกายและจิตใจ ควรประพจน์ให้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง พระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตในปี พ.ศ. 2468 กิจกรรมเสื่อป่าสิ้นสุดตามไปด้วย ส่วน กิจกรรมลูกเสือยังคงมีอยู่จนถึงทุกวันนี้ (สหชัย ชวนไชยสิทธิ์, 2536 : 13 - 14)

กิจกรรมยุวชนทหาร

เมื่อกิจกรรมเสื่อป่าได้ทรุดโทรมสลายตัวไป แต่มิได้หมายความว่า หลักการสำคัญ ได้สลายตามไปด้วย เหตุการณ์ในยุโรปประมาณปี 2475 กำลังผันผวนอยู่นั้น รัฐบาลของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้คำนึงถึงว่าทหารกองหนุนมีจำนวนมากมายแต่ขาดตัวผู้บังคับบัญชาในตำแหน่ง ขึ้นผู้บังคับหมวดที่มีอยู่ก็สูงชันทุกที ๆ จึงได้คิดจัดตั้งกรมยุวชนทหารขึ้นซึ่งปรารถนาจะให้กรมนี้ เป็นเครื่องจักรผลิตนายทหารชั้นผู้บังคับหมวด

ดังนั้น ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2478 กระทรวงกลาโหมได้เริ่มมีการฝึกวิชาทหาร ให้แก่นักเรียน โดยกำหนดความมุ่งหมายไว้ในระเบียบทหารบกที่ 1/7742 ว่าด้วยนักเรียนที่จะ เข้ารับการฝึกวิชาทหาร ดังนี้ "ด้วยทางราชการได้พิจารณาความผันแปรเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน รู้สึกเป็นที่แน่ใจว่าอย่าไรเสียที่จะต้องเกิดสงครามขึ้นอีก รูปของสงครามคราวต่อไปจะร้ายแรง กว่าที่แลแล้ว ๆ มาเป็นอันมาก เพราะด้วยความเจริญแห่งอาวุธและวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการประหัต

ประหารกัน จะมีใช้ทหารรบกันเท่านั้น จะต้องเป็นชาติต่อชาติรบกัน คือ ทุกคนในชาติทั้งผู้หนึ่ง
คนแก่ เด็ก จะต้องอยู่ในสนามรบพร้อมกัน เพราะเมื่อเกิดสงครามขึ้นเครื่องบินอีกฝ่ายหนึ่งจะ
พยายามเอาลูกระเบิดต่าง ๆ มาทิ้งในที่ทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นโดยแท้ที่เรา
ทั้งหลายทุกคนต้องเตรียมตัวหัดการรบไว้ให้พร้อม ถ้าชาติใดเข้มแข็งเรา เราทุกคนในชาติจักได้
ช่วยกันสู้รบอย่างเต็มที่ คือ พวกเราต้องเป็นทหารของชาติทุกคนทั้งแผ่นดินนั่นเอง" กระทรวง
กลาโหมผู้ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเห็นว่าในขั้นนี้จะเริ่มอบรมวิชาทหารแก่บุตรเสียก่อน
(กาฬ สุก่อน. 2537 : 9 - 11)

หลักเกณฑ์ที่เข้ารับการฝึกวิชาทหารเพื่อเป็นยุวชนทหาร มีดังนี้

1. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และไม่เกิน 17 ปี
2. เป็นลูกเสียเอก
3. เป็นนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

หน่วยฝึกยุวชนทหารครั้งแรกของประเทศไทยมี 315 นาย อยู่ในความอำนวยการ
ของมณฑลทหารบกที่ 1 ครั้นต่อมาก็ได้ขยายกว้างออกไปจนถึงต่างจังหวัด จนกระทั่งปี พ.ศ.
2485 - 2486 กิจการยุวชนเจริญก้าวหน้ามาก ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้รวบรวมกำลัง
ยุวชนทหารทุกประเภท ทุกเหล่าเตรียมการที่จะปฏิบัติการรบทางทหาร และได้สร้างวิกรมต่อสู้
กับทหารญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484 ทหารญี่ปุ่นได้ยกพวกขึ้นบกตอนเช้ามืดที่จังหวัดชุมพร
หน่วยยุวชนทหารมีกำลังประมาณ 1 หมวด โดยการนำของ ร้อยเอกถวิล นิยมเสน หัวหน้า
หน่วยยุวชนทหารจังหวัดชุมพร ได้เข้าทำการจัดขบวนการรุกรานของทหารญี่ปุ่น โดยเข้าตริ่งกำลัง
ของเจ้าศึกไว้ ณ บริเวณสะพานคลองท่านางสังข์ กำลังยุวชนทหารเพียง 1 หมวดนี้สามารถ
จัดขวางมิให้ทหารญี่ปุ่นซึ่งมีกำลังมากกว่าหลายเท่า ทั้งกำลังพลและกำลังอาวุธยุทธโธปกรณ์
ไม่สามารถนำกำลังข้ามได้ หน่วยยุวชนทหารได้ทำการสู้รบรอเวลาจนกระทั่งกำลังส่วนหนึ่งของ
จังหวัดชุมพรได้มาเสริมกำลังและสับเปลี่ยนให้ ซึ่งผลจากการปฏิบัติการทำให้ ร.อ.ถวิล
นิยมเสน และยุวชนทหาร 3 นายต้องเสียชีวิต ซึ่งวิกรมครั้งนั้นเป็นที่สรรเสริญของคนไทย
มาจนทุกวันนี้ และนอกจากนี้ยุวชนทหารก็ได้พลีชีพเพื่อชาติสร้างวิกรมปกป้องแผ่นดินไทย
จากการรุกรานของญี่ปุ่นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช บัตตานี ฯลฯ อีกด้วย ในยุคนั้น นักเรียน นิสิต
นักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นที่จะสมัครเป็นยุวชนทหารและยุวนารี ซึ่งกระทรวงศึกษาให้การ
สนับสนุน และผู้ที่เรียนและสอบวิชาทหารได้ ให้นำคะแนนไปเพิ่มในวิชาสามัญได้อีกด้วย ถ้าสอบ
ตกวิชาทหารก็พากันตกวิชาสามัญด้วย ทำให้ยุวชนตั้งใจเรียน ผลการศึกษาได้ผลดี

ต่อมาในปี พ.ศ. 2488 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กิจกรรมยุวชนทหารได้สลายตัวด้วยเหตุผลทางการเมือง แต่อย่างไรก็ดี คำว่า "ยุวชนทหาร" ยังจารึกอยู่ในความทรงจำของคนไทยตราบนานเท่านาน (กภาพล สุธก้อง. 2537 : 9 - 11)

กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กรมการรักษาดินแดน

เมื่อ พ.ศ. 2491 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติแล้วประมาณ 3 ปี พล.ท. หลวงชาตินันทร รัชมณเฑียรว่าการกระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาเห็นว่าในยามสงครามไม่มีผู้หญิงผู้ชาย เด็กหรือผู้ใหญ่ ทุกคนต้องสู้เพื่อชาติ เพื่อชีวิต ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใด ย่อมต้องมีส่วนร่วมร่วมสงครามด้วยกันทั้งนั้น การที่จะเตรียมกำลังป้องกันประเทศชาติให้พร้อมสรรพสมบูรณ์ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมกระทำไม่ได้เพราะกำลังงบประมาณมีจำกัด ดังนั้น จึงหาอุบายให้บุคคลพลานามัยอย่างทหารในยามสงครามให้ประหยัดงบประมาณโดยใช้งบประมาณเล็กน้อย พลเมืองที่มีอายุอยู่ในขีดความสามารถที่จะรับการฝึกวิชาทหารได้ เข้ารับการฝึกเพื่อให้รู้จักหน้าที่ของทหารซึ่งตนจะต้องเข้าร่วมกองทัพ ในยามเกิดสงครามจึงจำเป็นต้องให้มีแหล่ง สำนักรับทำการฝึกขึ้น โดยเฉพาะ กรมการรักษาดินแดนจึงได้กำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2491 โดยให้ขึ้นตรงกับกระทรวงกลาโหม (ราชกิจจานุเบกษา. 2491) มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการรักษาดินแดน

ในระยะแรกกรมการรักษาดินแดนมีความประสงค์จะฝึกสอนวิชาทหารให้แก่นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในหลักสูตรชั้นเตรียมอุดมศึกษา และนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ให้มีความรู้ความสามารถที่จะทำหน้าที่เป็นผู้บังคับหมู่ และผู้บังคับหมวดได้ตามลำดับ ในระยะต่อมา เมื่อดำเนินการฝึกวิชาทหารตามแผนการปฏิบัติหน้าที่ในชั้นแรกแล้วก็จะได้ฝึกอบรมชายฉกรรจ์ให้มีความรู้ ความสามารถในการรบ เพื่อเป็นการช่วยเหลือ ส่งเสริมและทดแทนกำลังกองทัพประจำการต่อไป

พ.ศ. 2492 กรมการรักษาดินแดนได้เปิดฝึกวิชาทหารเป็นครั้งแรกให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และนิสิตในสถานศึกษาบางแห่งที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี แพร่ เชียงใหม่ นครราชสีมาและนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2495 ได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหารขึ้นในวันที่ 15 เมษายน 2494 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 68 ตอน 25 หน้า 549) และได้เปิดการฝึกผู้บังคับหมู่ต่างจังหวัดขึ้นอีกแห่งหนึ่งคือ จังหวัดอุดรธานี ในปีเดียวกันนี้ กรมการรักษาดินแดน

ได้โอนการบังคับบัญชาจากกระทรวงกลาโหมมาขึ้นตรงกับกองทัพบก (พระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2495)

พ.ศ. 2496 ได้กำหนดหน้าที่กรมการรักษาดินแดน ให้มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการรักษาดินแดนเพื่อเป็นการส่งเสริมกำลังของกองทัพในการป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการในเรื่อง การฝึก

ในปี พ.ศ. 2497 ทางราชการได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2494 (ราชกิจจานุเบกษา. 2497) สารสำคัญที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวก็คือ บังคับให้นักศึกษาและนิสิตของมหาวิทยาลัยที่ลงบัญชีทหารกองเกินตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้วมีหน้าที่เข้ารับการฝึกวิชาทหารทุกคน (เว้นบุคคลบางประเภทตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 2 พ.ศ. 2498) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2494 (ราชกิจจานุเบกษา. 2498) และให้ถือว่าเป็นทหารกองประจำการตลอดระยะเวลาที่เป็นนักศึกษาหรือนิสิตในมหาวิทยาลัย และให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการเมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา ให้ส่งตัวเข้ารับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรในกระทรวงกลาโหมอีก มีกำหนดไม่เกิน 2 ปี แล้วปลดเป็นทหารกองหนุน (แบ่งให้ทั้ง 3 เหล่าทัพ) ส่วนผู้ที่ต้องออกจากมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา ให้ส่งไปรับราชการในกรมกองทหารต่อไป มีกำหนดไม่เกิน 2 ปี

ในปี พ.ศ. 2498 ทางราชการได้ตรากฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหารออกให้อีก 2 ฉบับ ฉบับหนึ่ง เกี่ยวกับลักษณะและคุณสมบัติของนักศึกษาหรือนิสิตของมหาวิทยาลัย และนักเรียนนักศึกษาที่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยที่จะเข้ารับการฝึกวิชาทหาร

ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2497 โดยกำหนดพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2503 สารสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกฉบับใหม่นี้ก็คือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้เข้ารับการฝึกโดยวิธีสมัคร เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมฉบับแรก นักศึกษาและนิสิตที่จบหลักสูตรการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไม่ถูกบังคับให้เข้ารับราชการทหารในกระทรวงกลาโหม คนใดที่ได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการไว้ตามพระราช

บัญญัติส่งเสริมฯ ฉบับที่ 2 ให้คณะเบญจนาถประจําการกลับเป็นทหารกองเกินตามเดิม ส่วนผู้ที่เข้ารับราชการทหารทั้งที่สำเร็จการศึกษาจบหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และต้องออกจากมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษาให้ปลดเป็นนายทหารกองหนุน หรือทหารกองหนุนตามกรณี (ราชกิจจานุเบกษา. 2530)

ในปี พ.ศ. 2521 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร (ฉบับที่ 3) ซึ่งมีข้อสรุปได้ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 95 ตอนที่ 97 ลง 24 สิงหาคม 2503)

1. ให้ ทบ. รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกวิชาทหาร ตามหลักสูตรที่ ทบ. กำหนด
2. บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรให้เรียกว่า "นศท." และในการฝึกวิชาทหารให้ นศท. อยู่ในความปกครองของ ทบ.
3. การดำเนินการเกี่ยวกับฝึกวิชาทหาร และการปกครอง นศท. ให้เป็นไปตามที่ ทบ. กำหนด
4. เพื่อประโยชน์ในการฝึกวิชาทหาร ทบ. มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่มีความสามารถเป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร หรือผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารเป็นการประจำหรือเป็นการชั่วคราวเพื่อช่วยเหลือในการปกครองนักศึกษาวิชาทหารได้ และเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารโดยผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ ทบ. กำหนด เป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษได้
5. บุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษ ต้องมีลักษณะ คุณสมบัติ และอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามที่กองทัพบกกำหนด
6. การแต่งตั้งและถอดถอนบุคคลดังกล่าวในข้อ 5 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กองทัพบกกำหนด

การดำเนินการฝึกวิชาทหารและการจัดหน่วยได้วิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบันนี้ (การตรวจเยี่ยมกรมการรักษาดินแดน. 2529 : 1 - 5)

การศึกษาวิชาทหารหญิง

1. วัตถุประสงค์ ปัจจุบันการเรียนการฝึกวิชาทหาร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเป็น ที่นิยมเรียนของคนหนุ่มสาว ในปี พ.ศ. 2528 สมัย พล.เอก อาทิตย์ กำลังเอก เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายให้ ผบ.ทบ.สูงสุด และ ผบ.ทบ. กองทัพบกสนับสนุนเปิดโอกาสให้นักศึกษาหญิง เข้าเรียนวิชาทหารได้โดยมอบให้กรมการรักษาดินแดนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับการฝึกนักศึกษาหญิง เพื่อเป็นการส่งเสริมบทบาทสตรีให้มีสิทธิในการเลือกเรียนให้เท่าเทียมบุรุษ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาหญิง ได้มีความรู้วิชาทหารเบื้องต้น แบบธรรมเนียมทหาร การบรรเทาสาธารณภัย การปฐมพยาบาล และเวชกรรมป้องกัน มีระเบียบวินัย เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความอดทนทั้งทางร่างกาย และจิตใจ สามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปลุกฝังนักศึกษาวิชาทหารให้มีความเชื่อมั่นในกองทัพและมีความรู้ความสามารถที่จะเข้ารับใช้ประเทศชาติ ในด้านการข่าวและอาสาสมัครสนับสนุนทางการช่วยรบ ในด้านการปฐมพยาบาล และเวชกรรมป้องกัน ตลอดจนการบรรเทาสาธารณภัย ได้เมื่อมีความจำเป็น
3. สร้างจิตสำนึกนักศึกษาวิชาทหาร ให้มีอุดมการณ์มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เทิดทูน และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
4. เพื่อให้นักศึกษาวิชาทหารมีขีดความสามารถ มีความพร้อมในการป้องกันประเทศและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการพัฒนาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นสื่อของกองทัพในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน มีความเชื่อมั่นศรัทธา รวมทั้งให้ความร่วมมือกับสถาบันทหาร
6. เพื่อให้นักศึกษาวิชาทหาร มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยธรรมขั้นพื้นฐานเพื่อการอยู่ร่วมในสังคมได้เป็นอย่างดี อีกทั้งให้เป็นผู้มีวัฒนธรรมและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
7. เพื่อให้นักศึกษาวิชาทหารได้รับความรู้ทั่วไป โดยสอดคล้องกับการพัฒนาไปสู่การสงครามในอนาคต

นักศึกษาหญิงที่สมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหาร จะได้รับสิทธิระหว่างการฝึกและเมื่อสำเร็จการฝึกดังนี้

2. การแต่งเครื่องแบบ บุคคลที่กรมการรักษาดินแดน หรือจังหวัดทหารบก มณฑลทหารบกประกาศมีสภาพเป็นนักศึกษาวิชาทหาร หลังจากได้รับการฝึกวิชาทหารไม่น้อยกว่า 16 ชั่วโมง มีสิทธิแต่งเครื่องแบบวิชาทหารได้ตาม พรบ. เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. 2521

3. การเพิ่มคะแนนพิเศษ นักศึกษาวิชาทหารหญิง เมื่อสำเร็จการฝึกวิชาทหารตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป มีสิทธิในการเพิ่มคะแนนตามชั้น เมื่อสอบเข้าศึกษาต่อวิชาพยาบาล หรือสอบบรรจุเป็นข้าราชการกระทรวงกลาโหม

1. สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 1 เพิ่มขึ้น 3 ใน 100 คะแนน
2. สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 2 เพิ่มขึ้น 4 ใน 100 คะแนน
3. สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 3 เพิ่มขึ้น 5 ใน 100 คะแนน
4. สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 4 เพิ่มขึ้น 6 ใน 100 คะแนน
5. สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 5 เพิ่มขึ้น 7 ใน 100 คะแนน

4. การวัดผล เพื่อเป็นการวัดผลการศึกษาวิชาทหาร เมื่อได้รับการฝึกสอนตามหลักสูตร แล้ววัดผลโดยการสอบภาคทฤษฎี สอบภาคปฏิบัติ และการฝึกภาคสนาม ถ้าขาดสอบอย่างใดอย่างหนึ่งถือว่าสอบไม่ผ่านต้องเรียนซ้ำชั้น

5. สิทธิในการแต่งตั้งยศ นักศึกษาหญิงที่สำเร็จการฝึกวิชาทหาร จะได้รับการแต่งตั้งยศตามระเบียบกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการแต่งตั้งยศผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ตามหลักสูตรกระทรวงกลาโหม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

5.1 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น สิบตรี จ่าตรี หรือจ่าอากาศตรี ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ คือ

5.1.1 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 1 และสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือหลักสูตรการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า เมื่อได้รับราชการในกองประจำการครบกำหนด และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.1.2 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 1 และสำเร็จการศึกษาทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสองปีต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือหลักสูตรการศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า เมื่อได้รับราชการในกองประจำการครบกำหนด และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.1.3 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 2 แต่ไม่สำเร็จการศึกษาตามที่กล่าว ในข้อ 1.1 และข้อ 1.2 เมื่อได้รับราชการในกองประจำการครบกำหนดและปลดเป็นทหาร กองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.2 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็น สิบโท จ่าโท หรือจ่าอากาศโท ต้องอยู่ใน
หลักเกณฑ์ คือ

5.2.1 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 1 และสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพ ซึ่งเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา เมื่อได้รับ ราชการในกองประจำการครบกำหนด และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหารแล้ว

5.2.2 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 2 และสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือหลักสูตรการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า เมื่อได้รับ ราชการในกองประจำการครบกำหนดและปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหารแล้ว

5.2.3 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 2 และสำเร็จการศึกษาทางด้าน วิชาชีพที่มีหลักสูตรกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปีต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือหลักสูตร การศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าเมื่อได้รับราชการในกองประจำการ ครบกำหนดและปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.2.4 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 3 แต่ไม่สำเร็จการศึกษาตามที่ กล่าวในข้อ 2.2 และข้อ 2.3 เมื่อได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการและปลดเป็นทหารกองหนุน ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.3 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น สิบเอก จ่าเอก หรือจ่าอากาศเอก ต้องอยู่ใน
หลักเกณฑ์ คือ

5.3.1 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 2 และสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา
อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญา เมื่อได้รับราชการ
ในกองประจำการครบกำหนด และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

5.3.2 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย หรือหลักสูตรการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า เมื่อได้ขึ้น
ทะเบียนกองประจำการและปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.3.3 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และสำเร็จการศึกษาทางด้าน
วิชาชีพ ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสามปีต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือหลักสูตร
การศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า เมื่อได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ
และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.4 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น จ่าสิบตรี พันจ่าตรี หรือพันจ่าอากาศตรี
ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ คือ

5.4.1 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา
อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา เมื่อได้ขึ้น
ทะเบียนกองประจำการ และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.4.2 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และศึกษาในหลักสูตร เพื่อรับ
ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา แต่
ไม่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวเมื่อได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ และปลดเป็นทหารกองหนุนตาม
กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.5 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น จ่าสิบโท พันจ่าโท หรือพันจ่าอากาศโท
ต้องสำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และสำเร็จการศึกษา หรือประกาศนียบัตรทางด้าน
วิชาชีพซึ่งเทียบเท่าอนุปริญญา เมื่อได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ และปลดเป็นทหารกองหนุน
ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.6 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็นจ่าสิบเอก พันจ่าเอก หรือพันจ่าอากาศเอก
ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ คือ

5.6.1 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 4 และสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา
หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพซึ่งเทียบเท่าปริญญา เมื่อได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ
และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.6.2 สำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 5 และศึกษาในหลักสูตรเพื่อรับปริญญา
อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา แต่ไม่สำเร็จ
การศึกษาดังกล่าวเมื่อได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ และปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

5.7 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศเป็น ว่าที่ร้อยตรี ว่าที่เรือตรี หรือว่าที่
เรืออากาศตรีต้องสำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 5 และสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา
อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางด้านวิชาชีพ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา เมื่อได้ขึ้น
ทะเบียนกองประจำการและปลดเป็นทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
และได้รับการฝึกอบรมตามระเบียบการแต่งตั้งยศของเหล่าทัพแล้ว

5.8. ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารจากต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงกลาโหมรับรอง
วิทยฐานะเทียบเท่าผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร
และสำเร็จการศึกษาซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ หรือทบวงมหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า
ให้ขอแต่งตั้งยศได้ตามหลักเกณฑ์แห่งระเบียบนี้

อนึ่ง การขอแต่งตั้งยศผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารให้ปฏิบัติตามระเบียบกองทัพบก
หรือกองทัพอากาศ ในส่วนของกองทัพบก หน่วยที่มีหน้าที่ในการขอแต่งตั้งยศ
นายทหารชั้นสัญญาบัตร นายทหารชั้นประทวน ให้กองกำลังพลกรมการรักษาดินแดน หรือการฝึก
กำลังสำรองมณฑลทหารบก หรือจังหวัดทหารบกเป็นผู้ดำเนินการขอแต่งตั้งยศแก่ผู้สำเร็จการ
ฝึกวิชาทหาร (ประมวลระเบียบกรมการรักษาดินแดน. 2528 : 43 - 45)

6. หลักฐานประกอบการแต่งตั้งยศ

6.1 หลักฐานประกอบการแต่งตั้งยศนายทหารชั้นประทวน มีดังนี้

6.1.1 ข้อมูลการแต่งตั้งยศ 2 ฉบับ (แบบ ทบ.349)

6.1.2 สำเนาทะเบียนบ้าน 1 ฉบับ

6.1.3 สำเนาวุฒิการศึกษาสำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

6.1.4 หนังสือรับรองจากสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ

6.1.5 สำเนาหนังสือสำคัญประจำตัวแสดงวิทยฐานะสำเร็จ

การฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 3 1 ฉบับ

6.2 หลักฐานประกอบการแต่งตั้งผู้แทนอาหารชั้นประทวน มีดังนี้

6.2.1 ข้อมูลในการขอแต่งตั้งยศ 2 ชุด (ทบ. 349 - 020)

6.2.2 สำเนาหนังสือสำคัญ ประจำตัวแสดงวิทยฐานะสำเร็จการฝึก

วิชาทหารชั้นปีที่ 5 1 ฉบับ

6.2.3 สำเนาหลักฐานคุณวุฒิการศึกษา

6.2.4 สำเนาทะเบียนบ้าน มีชื่อบิดาและมารดา

6.2.5 รายการตั้งประวัติ แบบกรอกข้อมูลทหารกองหนุน

(ทบ. 349 - 019)

6.2.6 คำสั่งแต่งตั้งผู้แทนอาหารชั้นประทวน เมื่อสำเร็จการฝึก

วิชาทหารชั้นปีที่ 3 (ถ้ามี)

6.2.7 สำเนาบัตรประชาชน

6.2.8 หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว - ชื่อสกุล

7. การสมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ 1 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครไว้ดังนี้

คือ

7.1 เป็นชายหรือหญิง มีสัญชาติไทย

7.2 อายุไม่เกิน 22 ปีบริบูรณ์ นับตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร สำหรับผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

7.3 ไม่พิการ ทุพพลภาพ หรือมีโรค ซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ตาม กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร พ.ศ. 2497

7.4 ไม่เป็นบุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องที่ ตามกฎหมาย ที่ออกตามความในมาตรา 13 (3) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497

7.5 มีน้ำหนักขนาดรอบตัว ขนาดความสูง ตามสัดส่วนสัมพันธ์ตามตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 1 ขนาดรอบตัว น้ำหนัก และความสูงตามส่วนสัมพันธ์

อายุ	ชาย				หญิง	
	ความขยายของอก		น้ำหนัก	ความสูง	น้ำหนัก	ความสูง
	หายใจเข้า	หายใจออก	(กก.)	(ซม.)	(กก.)	(ซม.)
ไม่เกิน 15	75	72	42	154	41	148
16	76	73	44	156	42	149
17	77	74	46	158	43	150
18	78	75	48	160	44	151
19 - 20	79	76	49	161	45	152

ที่มา : (กรมการรักษาดินแดน. ระเบียบการรับสมัครนักศึกษาวิชาทหาร. 2539 : 9)

7.6 มีความประพฤติเรียบร้อย

7.7 ไม่เป็นทหารกองประจำการ หรือถูกกำหนดตัวเข้ากองประจำการ

8. คุณสมบัติของผู้สมัคร นศท. ชั้นปีที่ 1 มีดังนี้

8.1 กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาวิชาทหารที่กรมการรักษาดินแดน เปิดทำการฝึกวิชาทหาร

8.2 สำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลการเรียนเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ถ้าผลการเรียนเกรดเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 ต้องผ่านการสอบวิชาพิเศษ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไม่น้อยกว่า 8 วิชา และมีผลการเรียน 1.50

เว้นแต่นักเรียน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และโรงเรียนกองทัพบก อุบลรัตน์ ช่างกลขนส่งทหารบก สำเร็จการศึกษาหรือเทียบเท่าชั้นปีที่ 3 ตั้งแต่ 1.0 ขึ้นไป

เงื่อนไขการสมัครเรียนวิชาทหาร กรมการรักษาดินแดนกำหนดระเบียบไว้ ผู้สมัครเรียนวิชาทหารต้องยื่นใบสมัครรายงานตัวด้วยตนเอง ชำระค่าบำรุงส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร ทรงผมไว้ตามกฎข้อบังคับที่กรมการรักษาดินแดนกำหนด โดยให้ด้านหน้ายาวไม่เกิน 7 เซนติเมตร (สำหรับนักศึกษาชาย) แต่งกายเครื่องแบบตามระเบียบกำหนด ปฏิบัติตนอยู่ในกฎข้อบังคับโดยเคร่งครัด ข้อสำคัญต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพร่างกายตามระเบียบที่กำหนดไว้ตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 การทดสอบร่างกาย

ลำดับที่	นักศึกษาชาย			นักศึกษาหญิง	
	การทดสอบ	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา
1.	ลุก - นั่ง	34 ครั้ง	ภายใน 2 นาที	20 ครั้ง	ภายใน 2 นาที
2.	ดันพื้น	22 ครั้ง	ไม่จำกัดเวลา	10 ครั้ง	ไม่จำกัดเวลา
3.	วิ่ง	800 เมตร	3 นาที 15 วินาที	800 เมตร	ภายใน 5 นาที

หมายเหตุ ถ้าไม่ผ่านขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งถือว่าสอบตก

ที่มา : (กรมการรักษาดินแดน. ระเบียบการรับสมัครนักศึกษาทหาร. 2539 : 10)

สำหรับหลักฐานการสมัครเรียนวิชาทหารชั้นปีที่ 1 นั้น กรมการรักษาดินแดนกำหนดให้ผู้ที่มีความประสงค์จะสมัครเรียน กรอกข้อความให้ครบถ้วนลงบนใบสมัคร (บท. 345 - 001) ติดรูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก หรือใส่แว่นตาดำ ขนาด 3 x 4 เซนติเมตร ให้เรียบร้อย พร้อมแนบสำเนาทะเบียนบ้าน 1 ฉบับ สำเนาหลักฐานการศึกษา (รบ. 1 ต.) ถ้าในกรณีที่เกรดเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 แต่ไม่ต่ำกว่า 1.50 ให้แนบใบรับรองผ่านการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างน้อย 8 วิชา และต้องมีใบยินยอมของผู้ปกครองแนบติดไปด้วย (จะต้องเป็นคนเดียวกับผู้ปกครองที่ลงนามในใบสมัคร)

การสมัครเรียนวิชาทหารชั้นปีที่ 1 ต้องผ่านขั้นตอนปฏิบัติตั้งแต่สถานที่ 1 -
สถานที่ 7 ดังนี้คือ

- สถานที่ 1 กำหนดสาย
- สถานที่ 2 ตรวจหลักฐานต่าง ๆ
- สถานที่ 3 วัดขนาดร่างกาย
- สถานที่ 4 ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
- สถานที่ 5 ชำระเงินบำรุงส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พร้อมรับตำราเรียนคนละ

330 บาท

- ค่าบำรุงคนละ 300 บาท
- ค่าตำราประจำตัว 30 บาท

- สถานที่ 6 เก็บหลักฐาน
- สถานที่ 7 ถ่ายรูปทำบัตรประจำตัว นสท.

หากผู้เรียนไม่ผ่านสถานีใดสถานีหนึ่ง ถือว่าสอบตก

9. หลักสูตรการฝึกวิชาทหาร การฝึกวิชาทหารฝึกตามระเบียบซึ่งเป็นหลักสูตรของกระทรวงกลาโหม หลักสูตรนี้เป็นการฝึกเยาวชนในลักษณะการฝึกวิชาเบื้องต้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการฝึกในระดับสูงขึ้นตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 ในที่นี้จะกล่าวถึงหลักสูตรวิชาทหารหญิงเท่านั้น

- 9.1 ชั้นปีที่ 1 ศึกษาวิชาการฝึกเบื้องต้น เรื่อง การฝึกบุคคลทำมือเปล่า
การฝึกบุคคลทำอาวุธ การฝึกแถวชิด
 - 9.1.1 วิชาทหารทั่วไป ศึกษาเรื่อง แบบธรรมเนียมทหาร มารยาทและวินัยทหาร การปฐมพยาบาล และเวชกรรมป้องกัน
 - 9.1.2 วิชาความมั่นคงของชาติ ศึกษาเรื่อง ความมั่นคงของชาติ
การปลูกฝังอุดมการณ์
 - 9.1.3 วิชาอาวุธ ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและขีดความสามารถของอาวุธทหารราบ ปืนเล็กยาว เอชเค.38 หรือ ปลย. แบบ 11 ปืนเล็กยาวเอ็ม 16 เอ.1 (ปลย. เอ็ม 16) ปืนสั้นบรรจุเอง แบบ 87 (ปสบ. 87) ปืนเล็กยาวบรรจุเอง แบบ 88 (ปลยบ. 88)

9.1.4 วิชาทหารราบ (ยุทธวิธี ศึกษาเรื่อง ลักษณะการรบ โดยทั่วไป บุคคลทำการรบในเวลากลางวัน ตอนฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวันเพิ่มเติมมาตรการเชิงรุก มาตรการเชิงรับ สุขภาพและอนามัยในการรบ การพิสูจน์ทราบเสียงและกลิ่นในเวลา กลางวันและกลางคืน

9.2 ชั้นปีที่ 2 ศึกษาวิชาทหารทั่วไป ศึกษาเรื่อง แบบธรรมเนียมทหารมารยาท และวินัยทหาร การปฐมพยาบาลและเวชกรรมป้องกัน การอ่านแผนที่ การบรรเทาสาธารณภัย และการระงับอัคคีภัย

9.2.1 ความมั่นคงของชาติ ศึกษาเรื่อง ความมั่นคงของชาติ ศาสนา กับสังคมไทย

9.2.2 วิชาอาวุธ ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและขีดความสามารถโดยทั่วไป ของอาวุธทหารราบ ปลาย. เอก.33 หรือ ปลาย. แบบ 11

9.2.3 วิชาแหล่งทหารราบ (ยุทธวิธี) ศึกษาเรื่อง ลักษณะการรบโดยทั่วไป บุคคลทำการรบในเวลากลางวัน บุคคลทำการรบในเวลากลางคืนการเดินทาง การพักผ่อน และการระงับป้องกัน

9.3 ชั้นปีที่ 3 ศึกษาวิชาทหารทั่วไป ได้แก่เรื่อง แบบธรรมเนียมทหาร การติดต่อสื่อสาร ข่าวกและการเขียนข่าว ระเบียบและการใช้โทรศัพท์ การข่าวเบื้องต้น การปฐมพยาบาลและเวชกรรมป้องกันระบบย่อยอาหาร วิชาอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ เชือกในงานบรรเทาสาธารณภัย สงครามนิวเคลียร์ ชีวะ - เคมี การสาธารณสุขมูลฐาน

9.3.1 วิชาความมั่นคงของชาติ ศึกษาเรื่อง ลักษณะสงคราม ประชาธิปไตยเปรียบเทียบคอมมิวนิสต์ การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ การปลูกฝังอุดมการณ์

9.3.2 วิชาการสงครามพิเศษ ศึกษาเรื่อง การลาดตระเวน การตั้ง ฐานลาดตระเวน การดำรงชีพในป่า

9.3.3 วิชาอาวุธ ศึกษาเรื่อง ลูกกระเบิดข้าง (ลข.88) ปืนเล็กยาว เอก.เค.33 หรือ ปลาย. แบบ 11 ปืนเล็กยาว เอ็ม 16 เอ.1 (ปลาย.เอ็ม 16) ปืนสั้น บรรจุเองแบบ 87 (ปสบ. 87) การฝึกใช้อาวุธประจำกาย

9.3.4 วิชาแหล่งทหารราบ (ยุทธวิธี) ศึกษาเรื่อง บุคคลทำการรบใน เวลากลางวัน บุคคลทำการรบในเวลากลางคืน การเดินทางพักผ่อน และการระงับป้องกัน

9.4 ชั้นปีที่ 4 ศึกษา วิชาทหารทั่วไป เรื่องแบบธรรมเนียมวิชาการข่าวเบื้องต้น การปฐมพยาบาลและเวชกรรมป้องกัน วิชาการอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ ผู้นำการบรรเทาสาธารณภัย การป้องกัน นชด. สาธารณสุขมูลฐานโภชนาการ

9.4.1 วิชาสงครามพิเศษ ศึกษาเรื่อง การลาดตระเวน การตั้งฐานปฏิบัติการลาดตระเวน การดำรงชีพในป่า

9.4.2 วิชาอาวุธ ศึกษาเรื่องปืนเล็กยาว เอช.เค. 33 หรือ ปลย. แบบ 11 ปืนเล็กบรรจุเองแบบ 87 (ปลย. 87) ปืนเล็กยาว เอ็ม.16 เอ (ปลย.) เอ็ม.16 ปืนสั้นบรรจุเอง แบบ 87 (ปลย. 87) ปืนพกแบบ 86 ขนาด 11 มม.

9.4.3 วิชายุทธวิธี ศึกษาเรื่อง การเดิน การพัก และการระวังป้องกัน สุขวิทยา อนามัย และการสุขาภิบาลในที่พัก

9.5 ชั้นปีที่ 5 ศึกษาวิชาทหารทั่วไป เรื่อง แบบธรรมเนียมทหารมารยาทและวินัยทหาร (คำสั่งกระทรวงกลาโหม) การปฐมพยาบาลและเวชกรรมป้องกัน สาธารณสุขมูลฐาน การอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ ครุฑทหาร ผู้นำ สงครามนิวเคลียร์ - ชีวะ - เคมี เรื่องการป้องกัน นชด. การข่าวเบื้องต้น การบรรเทาสาธารณภัยของกรมตำรวจ

9.5.1 ความมั่นคงของชาติ ศึกษาเรื่อง) แนวทางในการแก้ปัญหาของชาติ โดยใช้ยุทธศาสตร์ประชาธิปไตย อุดมการณ์ประชาธิปไตย ความสำคัญของการปกครองระบบประชาธิปไตย ยุทธศาสตร์พระราชทาน ประเพณีมั่นคงประชาชนมั่งคั่ง โครงการพัฒนา คอยดู จังหวัดเชียงราย โครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ของชาติไทยใน 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้

9.5.2 วิชาการสงครามพิเศษ ศึกษาเรื่อง การลาดตระเวน การตั้งฐานลาดตระเวน การดำรงชีพในป่า การตีโฉบฉวย การปิดล้อมและตรวจค้นการปฏิบัติการจิตวิทยา

9.5.3 วิชาอาวุธ (เหล่าทหารราบ) ศึกษาเรื่อง ปืนเล็กยาว เอช.เค.33 (ปลย. แบบ 11) ปืนเล็กยาว เอ็ม 16 เอ.1 (ปลย.เอ็ม 16) ปืนพกแบบ 86 ขนาด 11 มม.

9.5.4 วิชายุทธวิธี (เหล่าทหารราบ) ศึกษาเรื่อง การเดิน การพัก และการระวังป้องกัน การใช้เครื่องสนาม (ขวัญชัย เลิศศิลป์. 2538 : 27 - 29.)

บทบาทสตรีกับการมีส่วนร่วมในสังคม

1. บทบาทของสตรี การแบ่งแยกทางเพศที่มีต่อสตรี ซึ่งได้ถูกฝังรากลึกในความเชื่อมั่นทางด้านวัฒนธรรม และชนประเพณี ยังคงดำรงอยู่ในประเทศต่าง ๆ ส่วนมาก อย่างไรก็ตาม สังคมไทยปัจจุบันก็ยังพบว่า สตรีคงเป็นผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าผู้ชายหลาย ๆ ด้าน ใน "ด้านการทำงาน" สตรีส่วนใหญ่ยังมีรายได้ และตำแหน่งหน้าที่ด้อยกว่าผู้ชายเป็นอันมากใน "ด้านการศึกษา" ถึงแม้จะเป็นที่กล่าวกันว่าไม่มีความแตกต่างทางการศึกษาระหว่างเพศหญิง กับเพศชาย ในสังคมไทย อย่างไรก็ตาม เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนไปเพศหญิงมีความจำเป็นต้องมีบทบาทเชิงเศรษฐกิจ และสังคมมากขึ้น และมีส่วนร่วมเชิงเศรษฐกิจสูงขึ้น ดังนั้นบทบาทที่เคยกำหนดให้เป็นบทบาทเฉพาะของเพศหญิงจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนไปเป็นบทบาทที่มีลักษณะของการร่วมมือกับเพศชายมากขึ้น เช่นเดียวกันกับบทบาทเฉพาะที่กำหนดให้กับเพศชาย ก็จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่มีความร่วมมือกับเพศหญิงมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงบทบาทในลักษณะที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นไปตามหลักการและแนวคิดของทฤษฎีสังคมด้านการขัดแย้ง (Conflict Theory) ของ พาร์สัน (Parsons, 1951) กล่าวว่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มเพศจะเกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคม โครงสร้างเหล่านี้จะเปลี่ยนหากมีการเปลี่ยนแปลงเชิงเศรษฐกิจ สังคม การที่จะให้สตรีมีบทบาทสำคัญ และมีส่วนร่วมในสังคมนั้น จำเป็นต้องให้สตรีมีโอกาสในการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ

จากการเปลี่ยนแปลงในสภาพภาพของสตรีที่รวดเร็วยิ่งขึ้น สหประชาชาติจึงได้ประกาศในปี ค.ศ. 1975 เป็น "ปีสตรีสากล" ได้มีการประชุมระดับโลกปีสตรีสากล ที่กรุงเม็กซิโก ซิตี้ มีผู้นำสตรีจากประเทศต่าง ๆ 133 ประเทศเข้าประชุมเพื่อกำหนดให้มีแผนปฏิบัติการระดับโลก เพื่อความก้าวหน้าของสตรี โดยกำหนดขอบเขตการปฏิบัติการที่สำคัญของสตรีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ความร่วมมือระหว่างประเทศ และสันติภาพ
- 1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 1.3 การศึกษาและการฝึกอบรม
- 1.4 การจ้างงาน

- 1.5 อนามัย และโภชนาการ
- 1.6 ครอบครัว
- 1.7 ประชากร
- 1.8 การจัดที่อยู่อาศัย
- 1.9 การวิจัย และ
- 1.10 สื่อสารมวลชน

จึงได้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของสตรีที่กำลังทวีมากขึ้นในระดับโลก สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้ประกาศให้ช่วงปี ค.ศ. 1976 - 1985 เป็น "ทศวรรษสตรีสหประชาชาติ : ความเสมอภาค การพัฒนา และสันติภาพ" ทำให้สตรีมีความตื่นตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ ซึ่งสนับสนุนให้สตรีมีส่วนร่วมในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมากขึ้น (สตรีความท้าทายจากปัจจุบันสู่ปี ค.ศ. 2000. 2536 : บทนำ) นอกจากนี้สตรียังได้มีบทบาทในการต่อต้านสนธิสัญญาห้ามการทดลองอาวุธบางส่วน (Partiel Test - Ben Treaty) ในปี ค.ศ. 1963 สตรีชื่อ แรนดอลล์ ฟอर्सเบิร์ก (Randall Forsberg) ซึ่งได้เป็นผู้ก่อตั้งสถาบันเพื่อการป้องกันประเทศและการลดอาวุธ นับว่าสตรีมีส่วนร่วม และมีบทบาทมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน

2. สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2538 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ในหมวดที่ 3 ดังต่อไปนี้

บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การกำจัดสิทธิและเสรีภาพอันเป็นการฝ่าฝืนเจตนารมย์ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำต่อบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน บุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง การใช้สิทธิทางการเมืองให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และบุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีตามความเชื่อถือของตนเมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าว บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการตรองสิทธิ หรือเสียประโยชน์อันควรมิควรได้ ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งโดยย่อเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ชายและหญิง ย่อมมีความเสมอภาคกัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. หมวด 3, สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย. 2539 : 12 - 13)

3. แนวนโยบายแห่งรัฐ ในหมวดที่ 5 ว่าด้วยแนวนโยบายของรัฐ ได้บัญญัติไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหาร ซึ่งรัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ และผลประโยชน์แห่งชาติ กาลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม และการป้องกันปราชัยให้เกิดสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพื่อปราบหรือป้องกันปราบปรามการกบฏและการจลาจลเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และเพื่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งรัฐพึงรักษาส่งเสริม และพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2539 : 23 - 25)

ที่กล่าวเชื่อมโยงตรงนี้ เพื่อให้เห็นว่ากรมการรักษาดินแดนมีความประสงค์จะฝึกสอนวิชาทหารให้แก่กษัตริย์ นักศึกษาหญิงให้มีความรู้ทางวิชาทหาร เพื่อความมั่นคงของชาติ เพราะในยามสงครามนั้น ไม่มีผู้หญิง ผู้ชาย เด็ก หรือผู้ใหญ่ ทุกคนต้องต่อสู้เพื่อชีวิตและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2538 ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

4. สตรีด้านการเมืองการปกครอง สตรีมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องสวัสดิการสังคม การสร้างความสามัคคีและการรณรงค์ทางการเมืองการปกครอง มาโดยตลอด ในอดีตสตรีมีบทบาทสร้างวีรกรรมแห่งความจงรักภักดีและเสียสละเพื่อประเทศชาติมาแล้ว ประวัติศาสตร์ได้จารึกไว้ในแผ่นดิน เช่น ท้าวสุรนารีได้จับดาบนำสตรีไทยเข้าสู้รบกับทหารลาวเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์จนได้รับชัยชนะ พระศรีสุริโยทัยมีน้ำพระทัยเด็ดเดี่ยวไล่ช้างพระที่นั่งเข้าขวางศัตรูจนถูกพระเจ้าแปรแม่ทัพของพม่าฟันด้วยพระแสงของ้าว สิ้นพระชนม์อยู่บนคอช้าง เพราะเกรงว่าพระเจ้าจักรพรรดิจะได้รับอันตรายและท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทรพี่น้องสองวีรสตรีเมืองกลางได้ปักหลักสู้ศึกอย่างองอาจกล้าหาญจนข้าศึกแตกพ่ายไปอย่างยับเยินด้วยความเฉลียวฉลาด

และกล้าหาญ ของคุณจันทร์ และนางมุกสองพี่น้องวีรสตรีแห่งเมืองฉวาง จากตัวอย่างที่ยกมานี้ว่า เป็นยอดวีรสตรีที่กล้าหาญเป็นแบบฉบับอันดียิ่งแก่สตรีไทยในยุคต่อ ๆ มา ที่มีจิตใจเด็ดเดี่ยว กล้าหาญสามารถรับหน้าที่แทนบุรุษได้

ในปัจจุบันสตรีเป็นจำนวนมากได้เข้ามาอยู่ในแนวหน้าของด้านการเมือง การปกครองอาทิเช่น นางมาการเร็ด แครตเซอร์ อดีตนายกรัฐมนตรียุคอังกฤษ นางอินทรา คานธีอดีตนายกรัฐมนตรี ประเทศอินเดีย และสตรียังเป็นผู้ก่อตั้งพรรคการเมือง เช่น สตรีประเทศ ออสเตรเลีย อิสราเอล และ ลักเซมเบิร์ก เส้นทางสู่การมีอำนาจทางการเมือง ในช่วงหลัง ๆ ทศวรรษที่ 20 สหประชาชาติเข้ามามีส่วนช่วยส่งเสริม เช่น

1. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิทางการเมืองของสตรี (ค.ศ. 1952) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางแพ่ง และการเมือง (ค.ศ. 1966) ซึ่งเร่งเร้าให้รัฐต่าง ๆ ให้สิทธิทางการเมืองแก่สตรีให้เท่าเทียมกับชาย และให้โอกาสที่เท่าเทียมแก่สตรีในการรับราชการ

2. อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (ค.ศ. 1979) ซึ่งจนถึงปัจจุบันมีประเทศต่าง ๆ ให้สัตยาบันแล้วกว่า 100 ประเทศอนุสัญญานี้เร่งเร้าให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ดำเนินการให้สตรีได้มีโอกาสที่จะดำรงตำแหน่งในภาครัฐมีส่วนในการร่างนโยบายของรัฐ ตลอดจนการดำเนินการตามนโยบายทั้งในสัมฤทธิ์ผลและให้สตรีได้มีโอกาสเป็นตัวแทนของรัฐบาลในระดับระหว่างประเทศ

การที่สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างประชาธิปไตยอย่างแข็งขันได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และทางกฎหมาย ความรู้ ความสามารถ เพิ่มศักยภาพให้แก่สตรี ยังแสดงให้เห็นถึงการสานึกในพลังและคุณประโยชน์ที่ได้มีส่วนร่วมสร้างสังคมมนุษย์ไปสู่สันติภาพไม่น้อยไปกว่าผู้ชาย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

1. ความหมายของแรงจูงใจ คำว่า "แรงจูงใจ" มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า Movere (Kidd. 1973 : 101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "to move" อันมีความหมายว่า "เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักจูงให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ" (To Move a Person to a Course of Action) แรงจูงใจจึงมีอิทธิพลมากในการเรียนรู้ พาลอฟ (Pavlov) ทอร์นไคค์ (Thorndike) และวัตสัน (Watson) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็น

แรงผลักดันทำให้บุคคลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ (นิยม สารรัตน์. 2524 : 24 ; อ้างอิงมาจาก อรรถย ชื่นมณย์. 2520 : 184)

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray. 1970 : 12) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งเร้าที่ช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ส่วนกู๊ด (Good. 1973 : 375) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ และฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจอีกทัศนะหนึ่งว่า หมายถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ (อัมพร ถิ่นประเทศ. 2538 : 8)

สำหรับประเทศไทยมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของแรงจูงใจ ในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

พวงจันทร์ ศุภลัมพะ (2521 : 80) แรงจูงใจหมายถึง สภาพความพร้อมของอินทรีย์ที่จะเริ่มพฤติกรรมเชื่อมโยงต่อเนื่อง

เอนกกุล กริแสง (2526 : 35) แรงจูงใจหมายถึง การกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งทำให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างเดียวกันไม่เหมือนกัน

เชียรศรี วิวิธศิริ (2527 : 25) แรงจูงใจ หมายถึง พลังที่ทำให้เกิดพฤติกรรม และควบคุมแนวทางของพฤติกรรม หรือ สิ่งกระตุ้นอินทรีย์ หรือชี้ทางอินทรีย์กระทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

จรรยา โกมลบุญย์ (2528 : 27) แรงจูงใจ หมายถึง เป็นภาวะการณที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมาย หรือเป็นเครื่องล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 227) แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยส่วนสำคัญ

2 ส่วนคือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทัศนคติลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอก ร่างกายซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528 : 27) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง บัณฑิตต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล เป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม และควบคุมพฤติกรรม

นอกจากนี้แรงจูงใจยังเป็นกระบวนการที่ชักนำใ้มน้ำวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2533 ; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980 : 190)

สำหรับความสำคัญของแรงจูงใจ มีผู้ให้ความสำคัญไว้ดังนี้

แรงจูงใจที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษา คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ฝ่าฟันกระทำสิ่งที่ยาก ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด และได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาและมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัด ทองมาก. 2520 : 48)

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2525 : 19) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิฐานะของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2. ลักษณะและประเภทแรงจูงใจ ลักษณะและประเภทของแรงจูงใจได้มีนักวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้แบ่งลักษณะและประเภทแรงจูงใจไว้ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2518 : 18 - 19) ได้แบ่งแรงจูงใจในออกเป็น

2 ลักษณะ คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการหรือการแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามความชอบของตัวเอง เพราะฉะนั้นบุคคลใดก็ตามที่มีแรงจูงใจภายใน ย่อมจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความพอใจ และยินดี นักจิตวิทยาเชื่อว่า แรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายปลายทาง และนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป นักจิตวิทยาเชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกเกือบทั้งสิ้น

3. ประเภทของแรงจูงใจ สำหรับ ปรูม นิคมานนท์ (2518 : 39 - 42) ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 3 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจด้านร่างกาย (Physical Motives) เป็นแรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงภายในเพื่อรักษาภาวะปกติของร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของสิ่งเร้าภายนอก ความต้องการภายในเนื้อเยื่อและอิทธิพลของสารสื่อประสาทในเม็ดเลือด แรงจูงใจด้านร่างกายที่สำคัญ ได้แก่ แรงขับจากความหิว แรงขับจากการกระหายน้ำ แรงขับเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด แรงขับที่เกิดจากความต้องการทางเพศและแรงขับในการเป็นแม่

2. แรงจูงใจทั่วไปที่ไม่ใช่การเรียนรู้ (Unlearned General Motives) เป็นแรงจูงใจที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้ และไม่ได้เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็นหรือทำกิจกรรมต้องการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมต่าง ๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการที่จะควบคุมหรือจัดกระทำกับสิ่งต่าง ๆ ความต้องการได้รับการตอบสนองจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น และความต้องการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ไม่ใช่ติดตัวมาแต่กำเนิด เกิดขึ้นเพราะการที่บุคคลได้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเนื่องจากคนเป็นสัตว์สังคม ดังนั้นพฤติกรรมส่วนใหญ่จึงได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น ตัวบุคคล สถาบันต่าง ๆ วัฒนธรรม ค่านิยม ความนึกคิด ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา เป็นต้น แรงจูงใจ

ทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ความต้องการได้รับความสำเร็จ ความต้องการเป็นพวกพ้อง หรือมีความผูกพันกับบุคคลอื่น ความต้องการให้สังคมยอมรับ ความต้องการตำแหน่งและฐานะทางสังคม และความก้าวร้าว

ส่วน มนุษย ดนะวัฒนา (2525 : 51 - 55) ได้อธิบายแรงจูงใจไว้ 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากทางร่างกาย เช่น ความคิด ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความต้องการนอนหลับ พักผ่อน การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด เป็นต้น
2. แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางสังคม บุคคลจะเริ่มมีแรงจูงใจประเภทนี้ได้เมื่อได้เข้าสู่สังคม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือนุชนัยสัมพัทธ์ทางวัฒนธรรมตามธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งได้แก่ ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ยกย่อง และสรรเสริญ เห็นตนเองเป็นคนสำคัญและมีค่า ความเชื่อมั่นในตนเองความรู้สึกลอยลางมีอำนาจ ความอิสระ มีความรู้ ความสำเร็จในชีวิต และความต้องการในด้านสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่

นอกจากนี้ ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2528 : 94 - 114) อธิบายว่า แรงจูงใจประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ความมั่นคงในรูปของจิตสำนึกนั้นได้จากการต้องการความปลอดภัย ส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้นเป็นสิ่งที่ได้พัฒนามาตั้งแต่เด็ก โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ที่จะทำให้บุคคลเป็นคนที่มีจิตใจมั่นคงหรืออ่อนแอ
2. แรงจูงใจด้านสังคม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีการอยู่รวมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับการยกย่องการที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้น มิใช่เพื่อมิตรภาพเพียงอย่างเดียวเสมอไป หากแต่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับศรัทธา และเชื่อถือ
3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านนี้มีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมระดับชนชั้นกลาง ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคลอย่างหนึ่ง บุคคลบางคนมีความพึงพอใจในชื่อเสียงในระดับเพื่อน หรือในระดับชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็อาจแสดงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับโลก

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว เช่น บุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้เนื่องจากบุคลิกภาพและพฤติกรรม แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บางคนก็เป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถ หมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ถ้าความสำเร็จอยู่เหนือความล้มเหลว ความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูง ทำให้บุคคลมองโลกในแง่บวก และมองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าสนใจ และสามารถที่จะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือความสำเร็จแล้ว จะทำให้บุคคลมองโลกในทางลบและบุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำ จะไม่มีเหตุจูงใจที่จะแสวงหาการท้าทายใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลเหล่านี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะเป็นผู้ควบคุมและบังคับสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ คือ มีความพอใจความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัลของงาน บุคคลประเภทนี้จะมีความก้าวหน้าในการทำงานเพราะจะเป็นผู้สร้างสรรค์ให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เงินเป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อนและสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภท ทุกระดับ คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงิน คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยนสิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ตัวเงินโดยตรง แต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญ แต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคลต้องการให้เป็นตัวแทน

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 321 - 322) แบ่งแรงจูงใจเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (The Survival Motive) หมายถึง ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการน้ำ ความต้องการอุณหภูมิพอเหมาะ ความต้องการในการขับถ่ายของเสีย ความต้องการการพักผ่อน และความต้องการทำกิจกรรม

2. แรงจูงใจทางสังคม (The Social Motives) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการทางสังคม (Social Needs) ของมนุษย์ในการเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ได้แก่ ความต้องการความรัก (Need for Affection) ความต้องการตำแหน่งในสังคม (Need for Social Status) ความต้องการทางเพศ (Sex Need) ความต้องการเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ (Motives) ให้คนเรากระทำพฤติกรรมทางสังคม (Social Behavior)

3. แรงจูงใจในทางอวดตน (Ego integrative Motives) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการความสำเร็จ (Need for Successful Ness) ความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ ความต้องการในการสร้างและประดิษฐ์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือตนเอง (Self - respect) ซึ่งจะเป็นทางให้บุคคลสามารถหลีกเลี่ยงจากการมีปมด้วย (Inferiority Comlex) และความรู้สึกว่าตนไม่มีค่า (Self - depreciation) หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าตนจะได้มีความรู้สึกว่าตนมีความสามารถ (Sense of Attainment) ส่วนแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ (Satisfying Philosophies of Life) นั้นก็เพื่อบุคคลจะได้เป็นที่น่ายมยกย่องของคนอื่นในสังคมด้วย

มอร์แกน และคิง (Morgan and King. 1966 : 281) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการผูกพันกับผู้อื่น (Affiliation Needs) เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นนอกเหนือจากพ่อแม่ พี่น้อง ความผูกพันกันนั้นทำให้เกิดความพึงพอใจและสบายใจ ในการที่จะอยู่ร่วมกันหรือทำงานเกี่ยวข้องกันเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ

2. ความต้องการฐานะ (Status Needs) ในชุมชนที่อาศัยอยู่ด้วยกันเป็นจำนวนมาก การแบ่งแยกระดับชั้นจะเกิดขึ้นเสมอ คนส่วนมากจึงพยายามจะสร้างฐานะของตนเองให้ทัดเทียมหรือให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกันซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น อยากได้ตำแหน่ง (Rank) อยากได้เกียรติยศและอำนาจ (Prestige and Power)

เออซูเบล (Ausubel. 1968 : 368 - 379) ได้กล่าวว่าแรงจูงใจเกิดขึ้นมาจากความต้องการของบุคคล 6 ประการด้วยกันคือ

1. ความต้องการไม่รู้
2. ความต้องการเปลี่ยนแปลง
3. ความต้องการการเคลื่อนไหว
4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม
5. ความต้องการความรู้
6. ความต้องการชื่อเสียง

จากเอกสารดังกล่าว พอสรุปได้ว่า แรงงูใจของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น แรงงูใจด้านร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลสิ่งเร้าภายนอก แรงงูใจทั่วไปซึ่งเกิดจากความอยากรู้อยากเห็นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อต้องการความรัก ความอบอุ่น หรือต้องการแสดงความสามารถด้วยตนเองและแรงงูใจด้านสังคมเป็นความต้องการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของสังคมต้องการได้รับการยกย่องเกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความสำเร็จในชีวิต แรงงูใจแบ่งตามเหตุผลของการแสดงออกโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ แรงงูใจภายใน และแรงงูใจภายนอก แรงงูใจภายในจะมีคุณค่ามากกว่าแรงงูใจภายนอก แรงงูใจภายในเกิดได้โดยการที่บุคคลได้รับอิทธิพลหรือประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายนอก

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงงูใจ แนวคิดทฤษฎีแรงงูใจ เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ได้มีผู้รู้หลายท่านอธิบายไว้ จึงมีทฤษฎีเกี่ยวกับแรงงูใจหลายทฤษฎี ในที่นี้จะนำเสนอ 3 ทฤษฎี คือ

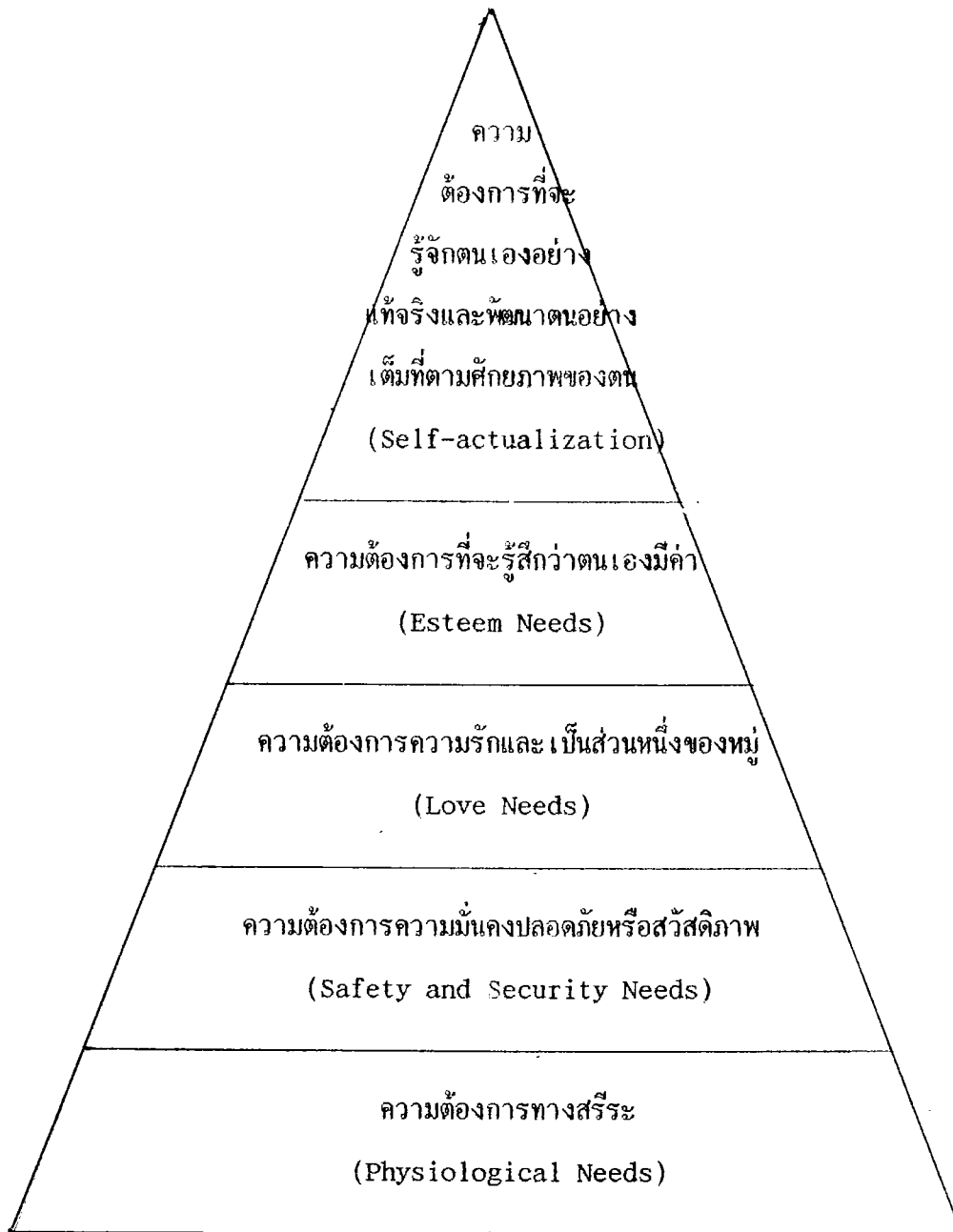
4.1 ทฤษฎีการงูใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นคนแรกที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงงูใจไว้ และเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลาย สมมุติฐานมีสาระดังนี้

4.1.1 มนุษย์มีความต้องการและเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุดขณะที่ความต้องการใดได้รับการสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ไม่มีวันสิ้นสุด

4.1.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งงูใจของพฤติกรรมอีกต่อไป

4.1.3 ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นตอนตามความสำคัญ (A Hierachyof Needs) คือเมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

มาสโลว์ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2533. 116 - 117 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1970 : 35 - 47) ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์

1. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรมจนทรมานจนจะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว การขู่เข็ญบังคับจากผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้จะเริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา ความต้องการมีงานทำเป็นหลักแหล่ง ก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อายุนึง

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ต้องการให้ทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกว่าเขาไม่มีเพื่อน มีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่จะต้องซ่อมความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าเป็นที่รักและยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความต้องการนี้เป็นความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ตามศักยภาพของตน มาสโลว์ ได้อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self-actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน ถ้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึก ยอมรับตนเองทั้งส่วนดีและส่วนเสียของตนที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการปกป้องตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อม

ใหม่ ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าตื่นเต้นและมีความหมาย บุคคลจะศึกษาเพราะอยากรู้ จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพราะใจรักและจะทำงานเพราะอยากทำ เป็นกระบวนการที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตนไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนและมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น Self-actualization อย่างสมบูรณ์

ส่วน เสตีเยร์ (สิทธิโชค วรรณสันติกุล. 2530 : 152 ; อ้างอิงมาจาก Steers. 1979 : 33) ได้ทำการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ มาสโลว์ และพบว่าผลของการวิจัยไม่ตรงกับทฤษฎีดังกล่าว คือ การตอบสนองความต้องการของบุคคลไม่ได้เป็นไปในลักษณะตามลำดับขั้น ดังที่มาสโลว์อ้าง จึงมีผู้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจ ERG คือ แอลเดอร์เฟอร์ (สิทธิโชค วรรณสันติกุล. 2530 : 152 ; อ้างอิงมาจาก Alderpher. n.d.) ว่าคนเรามีความต้องการอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs) ซึ่งเป็นความต้องการทั้งหลายที่จะตอบสนองเพื่อให้ชีวิตต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางสรีระและความต้องการความปลอดภัย
2. ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness Needs) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กับคนรอบข้างอย่างมีความหมาย
3. ความต้องการที่จะเจริญงอกงาม (Growth Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีของแอลเดอร์เฟอร์ ก็คือ ทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง แตกต่างกันแต่เพียงว่า แอลเดอร์เฟอร์ ไม่ยอมรับเรื่องการตอบสนองความต้องการเป็นลำดับขั้น เขาเสนอว่าการตอบสนองความต้องการทั้งสามอย่างนั้น สามารถที่จะเกิดขึ้นเมื่อไรก็ได้จะตอบสนองเมื่อไรก็ได้ไม่จำเป็นต้องตอบสนองตามลำดับ ข้ามไปข้ามมาก็ได้ และนอกจากนั้นความต้องการทั้ง 3 ประเภท อาจเกิดขึ้นพร้อมกันทีเดียวเลยก็ได้

4.2 ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray) เมอร์เรย์มีความคิดเห็น ว่าความต้องการนี้บางครั้งเกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล และบางครั้งอาจเกิดความต้องการอันเนื่องมาจากสภาพสังคมหรือแรงกระตุ้นภายนอกก็ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากสภาพทางร่างกายและสภาพจิตใจนั่นเอง ทฤษฎีความต้องการตามหลักการของเมอร์เรย์สามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ความต้องการที่จะเอาชนะด้วยการแสดงความก้าวร้าวออกมา (Need for Aggression) เป็นความต้องการที่จะเอาชนะผู้อื่น เอาชนะสิ่งขัดขวางทั้งปวง ด้วยความรุนแรงมีการต่อสู้ การแก้แค้น การทำร้ายร่างกายหรือการฆ่าฟันกัน เช่น การพูดประชดประชันกับเพื่อนที่ไม่ชอบ เป็นต้น

4.2.2 ความต้องการที่จะเอาชนะผ่านอุปสรรคต่าง ๆ (Need for Counteraction) เป็นความต้องการที่จะผ่านอุปสรรค ความล้มเหลวต่าง ๆ ด้วยการสร้างความพยายามขึ้น เช่น เมื่อได้รับคำตักเตือนหมิ่น ผู้ที่ได้รับจะเกิดความพากเพียรพยายามเอาชนะคำสมประมาท จนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

4.2.3 ความต้องการที่จะยอมแพ้ (Need for Abasement) เป็นความต้องการที่จะยอมแพ้ยอมรับผิด ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ หรือยอมรับการถูกลงโทษ เช่น การเผาตัวตายเพื่อประท้วงการปกครอง เป็นต้น

4.2.4 ความต้องการป้องกันตนเอง (Need for Defense) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองจากคำวิพากษ์วิจารณ์ การตำหนิต่อเนื่องซึ่งเป็นการป้องกันทางด้านจิตใจ พยายามหาเหตุผลมาอธิบายการกระทำของตน มีการป้องกันตนเองเพื่อให้พ้นผิดจากการกระทำต่าง ๆ ทั้งปวง

4.2.5 ความต้องการเป็นอิสระ (Need for Autonomy) เป็นความต้องการจะเป็นอิสระจากสิ่งกีดขวางทั้งปวง ต้องการที่จะต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเป็นตัวของตัวเอง

4.2.6 ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นรักใคร่ ต้องการรู้จักหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง พยายามสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่น

4.2.7 ความต้องการความสนุกสนาน (Need for Play) เป็นความต้องการที่จะแสดงความสนุกสนาน ต้องการหัวเราะเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด มีการสร้างหรือเล่าเรื่องตลกขบขัน มีการพักผ่อนหย่อนใจ มีการเล่นเกมกีฬา เป็นต้น

4.2.8 ความต้องการแยกตนเองออกจากผู้อื่น (Need for Rejection) เป็นความต้องการ หรือเป็นความปรารถนาของบุคคลในการที่จะแยกตนเองออกจากผู้อื่น ไม่มีความรู้สึกยินดียินร้ายกับบุคคลอื่น ต้องการเมินเฉยจากผู้อื่น

4.2.9 ความต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (Need for Succorance) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจ มีความสงสาร ต้องการได้รับความช่วยเหลือการดูแลคำแนะนำจากบุคคลอื่น

4.2.10 ความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือต่อบุคคลอื่น (Need for Nurturance) เป็นความต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น โดยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลอื่นที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้ หรือให้ความช่วยเหลือให้บุคคลอื่นพ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ

4.2.11 ความต้องการสร้างความประทับใจในตนเองให้แก่ผู้อื่น (Need for Exhibition) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นได้เห็น ได้ยินเกี่ยวกับเรื่องราวของตัวเอง ต้องการให้ผู้อื่นมีความสนใจสนุกสนาน แปลกใจ หรือตกใจในเรื่องราวของตน

4.2.12 ความต้องการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น (Need for Dominance) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นทำตามคำสั่งของตน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น

4.2.13 ความต้องการที่จะยอมรับนับถือผู้อาวุโสกว่า (Need for Deference) เป็นความต้องการยอมรับนับถือผู้ที่มีอาวุโสกว่าด้วยความยินดี รวมทั้งนิยมชมชอบในบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าพร้อมที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือด้วยความยินดี

4.2.14 ความต้องการหลีกเลี่ยงความรู้สึกล้มเหลว (Need for Avoidance Inferority) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงให้พ้นจากความอับอาย หลีกเลี่ยงการตูดถูก หรือการกระทำต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความละอายใจ

4.2.15 ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากอันตราย (Need for Avoidance Harm) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

4.2.16 ความต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกตำหนิหรือถูกลงโทษ (Need for Avoidance of Blame) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยการคล้อยตามกลุ่ม หรือยอมรับคำสั่งหรือปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกลุ่ม เพราะกลัวถูกลงโทษ

4.3 ทฤษฎีแรงจูงใจของวรูม (Vroom. 1970 : 91 – 103) ได้แก่ ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory) ทฤษฎีนี้ได้มาจากการศึกษาด้านจิตวิทยาของบุคคลในองค์กร ซึ่งพบว่า บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ตามมักขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้

- 4.3.1 ผลตอบแทนที่ได้รับ
- 4.3.2 ความพอใจและความไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ
- 4.3.3 ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น
- 4.3.4 โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ในทฤษฎีของ วรูม การที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจ กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น มีสาเหตุหรือแรงจูงใจ โดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลาย ๆ อย่างประกอบกันมิได้เกิดจากเพียงปัจจัยหนึ่งปัจจัยเดียว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ มีดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศไทย มั่นสวีย์ บุญเปี่ยม (2523 : 54) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก พบว่าแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แรงจูงใจในด้านบทบาทของบิดามารดา หรือญาติที่เป็นทหาร การสนับสนุนของครอบครัว ความชอบปฏิบัติงานในอาชีพพยาบาล การชักชวนของเพื่อนและความต้องการยศว่าที่ร้อยตรีหญิง

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา (2524 : 117) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสที่เป็นวิชาเอก 9 แห่ง ทั้งมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจหรืออิทธิพลให้นิสิตนักศึกษาเลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก ได้แก่ แรงจูงใจด้านความถนัดและความสนใจด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านอิทธิพลของครู และด้านอิทธิพลของค่านิยมในภาษาฝรั่งเศส ส่วนแรงจูงใจด้านอิทธิพลของบุคคลแวดล้อมซึ่งได้แก่ บิดามารดา เพื่อน

ไชแสง ชลศิริ (2525) ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่

เป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 - 4 จำนวน 2 แคม ผลการวิจัย พบว่า สาเหตุที่นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาพยาบาล เป็นแรงจูงใจภายในด้านสวัสดิภาพ สามารถทำงานได้ 100% นักศึกษาให้ความสำคัญกับแรงจูงใจพื้นฐานด้านอื่น อยู่ในระดับมากพอสมควร ส่วนแรงจูงใจจากภายนอกที่สำคัญ ได้แก่ บิตามารดา หรือผู้ปกครอง ต้องการให้เลือกเรียนพยาบาล องค์ประกอบภายนอกอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพลกับนักศึกษาส่วนใหญ่

ยนต์ ชุ่มจิตต์ (2525 : 110) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกรับเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี จำนวน 800 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายหญิง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครูไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่า นักศึกษาหญิงจะมีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครูสูงกว่านักศึกษาชาย

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (ทรงวุฒิ วัฒนเชจร. 2533 : 13 ; อ้างอิงมาจาก สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ. ม.ป.ป.) ได้แบ่งเหตุผลที่ผู้ใหญ่เข้าเรียนดังนี้

1. เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้น หรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตัวเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้นประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น
2. เพื่อพัฒนาตนเอง (Self - development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจนน้อยกว่าข้อแรก เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทรรศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใดโดยเฉพาะเรียนเพื่อยกระดับความรู้ของตนเอง
3. แม่บ้านที่อยู่แต่ในบ้าน (Captive Wives) เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมเมือง โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในตัวเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวันเข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น
4. เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) นับว่าเป็นเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เหตุผล 3 ข้อแรกก็เนื่องจากแรงผลักดันทางสังคมแฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากต้องการตามให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ขาดความเหิง บางรายบอกว่า

เข้าเรียนเพราะหวังว่าจะพบชายในฝัน หรือผู้หญิงในฝัน บางคนเข้าเรียนตามพรรคพวก เพราะเพื่อนชวน หรือเพราะว่าเวลาว่างในช่วงนั้นพอดี

5. เหตุผลอื่น เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะ บางคนเห็นว่าเพราะมีโปรแกรมที่นั้นเปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนั้นก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยตอนต้น ต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงดูพัฒนาอาชีพ ในวัยกลางคนต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตร เป็นต้น ในวัยสูงอายุมักจะเกี่ยวพันกันกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณเพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต เป็นต้น

ฉัฐวุฒิ ธรรมกุลมณฑล (2534 : 126) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี บิดามารดาจนชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขาย นักศึกษามีพื้นฐานการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น นักศึกษาที่จบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นกับที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบระดับชั้นปริญญาตรีขึ้นไป สำหรับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพบริการ ผู้ใช้แรงงานและผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริการและอาชีพระดับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่าที่ประกอบอาชีพให้แรงงาน นักศึกษาที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานและที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นอกจากนี้ นักศึกษาที่เรียนวิชาช่างตัดเสื้อและช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษ พิมพ์ดีด และช่างวิทยุโทรทัศน์ ในด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ และช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาพิมพ์ดีดในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี มีเหตุจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป

รังรอง สีทองดี (2535 : 253) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตมีแรงจูงใจใน

การเข้าศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน ในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ แต่ชนิดที่เรียน สาขาวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นวนลวี วิชาลศิริกุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียน ของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในหกด้าน ได้แก่ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความหวังของผู้อื่น ด้านประกอบอาชีพ ด้านหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการเรียนเพื่อรู้ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการมาเรียน เพื่อรู้มากที่สุด และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นน้อยที่สุด แรงจูงใจในการเรียนรวม ทุกด้านในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดนัย ยาหอม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬา ยกน้ำหนักของนักกีฬามวย ผลการวิจัยพบว่า นักกีฬายกน้ำหนักหญิงระดับเยาวชน ระดับประชาชน มีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ตามลำดับ คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับตนเอง ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วน แรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 3 ด้าน คือ ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านความรักความถนัด และความสนใจและด้านเกียรติยศชื่อเสียง

2. งานวิจัยในต่างประเทศ งานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับแรงจูงใจ มีดังต่อไปนี้

ฮูล (Houle. 1961 : 15 - 16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะต้องการ เพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ (2) มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือต้องการมีเพื่อนหรือเพื่อจัดความเหงา (3) มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด

โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยสร้างเครื่องมือ หรือแบบจัดการเข้าเรียนต่อ (Education Participation Scale หรือ EPS) และนำไป

ทำการศึกษเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยแบ่งแรงจูงใจเป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจในการเพิ่มพูนความรู้ตามการชักชวนของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชักชวนของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

มอร์สตัน และสมาร์ท (Morstain and Smart, 1974 : 83 - 89)

ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผลของการศึกษาของเขาสอดคล้องกับ โบเชียร์ (1968) คือ ผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูงและเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการมีความรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า แรงจูงใจมีส่วนสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่ทำให้บุคคลกลัวตัดสินใจสนองตอบในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ต้องการเพื่อความก้าวหน้าต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาหญิงที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้านต่างกัน
2. นักศึกษาหญิงที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้านต่างกัน
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจสมัครเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้านแตกต่างกัน
4. อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจสมัครเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้านต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการนำเสนอในหัวข้อของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาทหารกับกรมการรักษาดินแดน ปีการศึกษา 2540 ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ กรมพลศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และสถานศึกษาเอกชน (สช.) รวม 90 แห่ง มีนักศึกษาหญิงรวม 583 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากรข้างต้นได้โดยการสุ่มแบบเป็นหน่วย (Unit Sampling) โดยจับสลากรายชื่อสถานศึกษาที่มีอยู่เอามา 53 แห่ง ได้นักศึกษาหญิง ในสังกัดกรมสามัญศึกษา 28 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 61 คน กรมอาชีวศึกษา 5 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 12 คน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 7 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 18 คน สถาบันราชภัฏ 4 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 7 คน กรมพลศึกษา 1 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 2 คน ทบวงมหาวิทยาลัย 2 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 40 คน และสถาบันเอกชน 4 แห่ง ได้จำนวนนักศึกษาหญิง 92 คน รวมสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 53 แห่ง จำนวนนักศึกษาหญิงกลุ่มตัวอย่าง 232 คน

50

ตาราง 3 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาทหารกับ
กรมการรักษาดินแดน ปีการศึกษา 2540 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนตามหน่วยงาน

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง 50%
1	กรมสามัญศึกษา	122	61
2	กรมอาชีวศึกษา	24	12
3	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	36	18
4	สถาบันราชภัฏ	14	7
5	กรมพลศึกษา	4	2
6	ทบวงมหาวิทยาลัย	80	40
7	สถานศึกษาเอกชน (สช.)	184	92
	รวมทั้งสิ้น	464	232

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงในการสมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหารกับกรมการรักษาดินแดนในเขตกรุงเทพมหานคร

โดยกำหนดแบบสอบถามด้านละ 8 ข้อ รวม 48 ข้อ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เนื้อหา

เกี่ยวกับแรงจูงใจการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารมีทั้งหมด 6 ด้าน คือ

1. ด้านประกอบอาชีพ ตั้งแต่ข้อ 1 - 8
2. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ตั้งแต่ข้อ 9 - 10
3. ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ตั้งแต่ข้อ 17 - 24

4. ด้านพัฒนาตนเองและหลักทศความเบื้อหน่าย	ตั้งแต่ข้อ 25 - 32
5. ด้านช่วยเหลือสังคม	ตั้งแต่ข้อ 33 - 40
6. ด้านการเรียนรู้	ตั้งแต่ข้อ 41 - 48

ด้านละ 8 ข้อ จำนวน 48 ข้อ มี 5 ระดับของคะแนนโดยให้คะแนนตามน้ำหนักแรงจูงใจที่ทำให้ นักศึกษาหญิงสมัครเรียนวิชาชีพ ดังนี้

ระดับแรงจูงใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับแรงจูงใจมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับแรงจูงใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับแรงจูงใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียด แนวคิด ทฤษฎี เพื่อสร้างเครื่องมือแบบสอบถามวัดด้านแรงจูงใจตามแบบวิจัยของ โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26) และศึกษาจากงานวิจัยที่มีผู้ทำมาแล้ว เพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม ได้แก่งานวิจัยของ ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 155 - 156) รังรอง สีทองดี (2535 : 64 - 73) นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 103 - 106) ดนัย ยาหอม (2538 : 98 - 101)
2. พิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามตามข้อ 1 นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดด้านแรงจูงใจ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านพัฒนาตนเอง และหลักทศความเบื้อหน่าย ด้านช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนรู้
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการที่ควบคุมปริมาณนิพนธ์ตรวจด้านเนื้อหา สำนวนภาษา เพื่อพิจารณาแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ พลตรีธงชัย เกื้อสกุล พันเอกสหชัย ชวนไชยสิทธิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้อีกครั้งหนึ่ง

5. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักศึกษาหญิง ของกรมการรักษาดินแดนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากสถานศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยา จำนวน 10 คน โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ บางใหญ่ 5 คน โรงเรียนรัตนธิเบศร์ จำนวน 5 คน โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ จำนวน 6 คน โรงเรียนลำลูกกา จำนวน 2 คน และโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง ปทุมธานี จำนวน 2 คน รวม 30 คน เพื่อนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.93
6. หลังจากวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 232 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมแบบสอบถาม เพื่อขออนุญาตกรมการรักษาดินแดนในการเก็บข้อมูล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้าชุดฝึกนักศึกษาวิชาทหารหญิง ศูนย์ฝึกกำลังสำรอง กรมการรักษาดินแดน ให้ช่วยแจกและแนะนำวิธีการตอบแบบสอบถาม จำนวน 232 ฉบับ พร้อมทั้งรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนมาภายในเวลา 2 อาทิตย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. เมื่อรับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 232 ฉบับ ก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 232 ฉบับ เพื่อนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการทางสถิติที่ใช้ดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรโดยใช้ค่าคะแนน (t - test) และค่า เอฟ - เทส (F - test) และการทดสอบเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Schaffe's test)

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านแรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาชีพการรักษาดินแดนของนักศึกษาหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจ โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่า ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง แรงจูงใจมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง แรงจูงใจมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง แรงจูงใจปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง แรงจูงใจน้อย
- 0.45 - 1.00 หมายถึง แรงจูงใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
- n แทน ค่าจำนวนข้อของแบบสอบถาม
- s_i^2 แทน ค่าคะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ
- s_t^2 แทน ค่าคะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร t - test (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2526 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงความถี่
	$\bar{X}_H$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ
	s_H^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูง
	s_L^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง
	n_L	แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

$$df = \frac{\left[\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L} \right]^2}{\frac{\left[\frac{s_H^2}{n_H} \right]^2}{n_H - 1} + \frac{\left[\frac{s_L^2}{n_L} \right]^2}{n_L - 1}}$$

สถิติใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยใช้สูตร (ลัดดาวัลย์ หวังพานิช. 2528 : 31)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนข้อมูล

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (ลัดดาวัลย์
หวังพานิช. 2528 : 45)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนข้อมูล

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มสองกลุ่ม โดยใช้การทดสอบ
 ค่าที (t - test) แบบสองกลุ่มเป็นอิสระกัน (Independent Sample) (ล้วน สายยศ
 และอังคณา สายยศ. 2528 : 171)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าแจกแจงแบบที ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
 $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 2
 s_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
 s_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
 n_1 แทน จำนวนคนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 n_2 แทน จำนวนคนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

สถิติที่ใช้การทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์แต่ละสมมติฐาน ใช้สถิติดังต่อไปนี้

ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 108)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อผลการวิเคราะห์มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ทดสอบ เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 119)

$$s = (K - 1)F(\infty; df_1, df_2) \sqrt{MS_E \sum_{j=1}^k \frac{(c_i)^2}{n_i}}$$

เมื่อกำหนดให้ s แทน ค่าวิกฤตของเชฟเฟ่

K แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ

$F(\infty; df_1, df_2)$ แทน ค่า F ที่ได้จากการเปิดตารางแจกแจงค่า F ที่มีค่า .05 หรือ .01

MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

n_i แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

C_i แทน สัมประสิทธิ์ของการเปรียบเทียบ (Contrast) ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1, ..., -1

$$df_1 = K - 1$$

$$df_2 = N - K$$

บทที่ 4

ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในด้านความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนผู้เรียนวิชาทหารในกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน Sum of Square
MS	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม Mean Square
F	แทน ค่าใช้พิจารณาใน F - Distribution
df	แทน ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้คือ

- ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ด้านแรงจูงใจ
- ตอนที่ 3 ด้านการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาหญิงกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ข้อมูล ด้านอายุ ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครองและสถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน ได้นำเสนอในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบทั้งหมด	232	100
1. <u>อายุ</u>		
15 - 17 ปี	74	32.60
18 - 20 ปี	139	61.20
21 ปีขึ้นไป	14	6.20
2. <u>ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่</u>		
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	74	32.60
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	139	61.20
ระดับอุดมศึกษา	14	6.20
3. <u>ระดับชั้นเรียนวิชาทหาร</u>		
ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 3	226	97.40
ชั้นปีที่ 4 - ชั้นปีที่ 5	3	1.30
4. <u>ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง</u>		
จบชั้นประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น	174	76.00
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย - ระดับอนุปริญญา	42	18.30
จบการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	13	5.70

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพปกครอง		
รับราชการ	41	17.70
ค้าขาย	86	37.20
บริการ	29	12.60
แรงงานฝีมือ	27	11.70
ผู้ใช้แรงงาน	22	9.50
อื่น ๆ	26	11.30
6. สถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน		
กรมสามัญศึกษา	61	26.29
กรมอาชีวศึกษา	12	5.17
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	18	7.76
สถาบันราชภัฏ	7	3.02
กรมพลศึกษา	2	0.86
ทบวงมหาวิทยาลัย	40	17.24
สถานศึกษาเอกชน (สช.)	92	39.66

จากตาราง 4 พบว่านักศึกษาหญิงที่มีอายุระหว่าง 15 - 17 ปี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 นักศึกษาหญิงที่มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 และนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาหญิงที่กำลังเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 นักศึกษาหญิงที่กำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตร

วิชาชีพ มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 และนักศึกษาหญิงที่กำลังเรียนในระดับอุดมศึกษา มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 ตามลำดับ

ระดับชั้นเรียนวิชาทหาร พบว่า นักศึกษาหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 97.40 นักศึกษาหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 - ชั้นปีที่ 5 มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย - ระดับอนุปริญญา มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 และจบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 ตามลำดับ

ด้านอาชีพผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 อาชีพค้าขาย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20 อาชีพบริการ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60 อาชีพแรงงานฝีมือ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.70 อาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 ตามลำดับ

ด้านสถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน พบว่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 26.29 สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.17 สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.76 สังกัดสถาบันราชภัฏ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.02 สังกัดกรมพลศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.86 สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 17.24 สังกัดสถานศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 39.66 ตามลำดับ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ด้านแรงจูงใจ

การวิเคราะห์แรงจูงใจของนักศึกษาหญิง โดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับแรงจูงใจเกี่ยวกับด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ด้านช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนรู้ แสดงดังตาราง 5 - 11 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหาร รักษาดินแดนของนักศึกษาหญิง

แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหาร	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับแรงจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านประกอบอาชีพ	3.98	0.67	มาก	4
2. ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.67	0.72	มาก	5
3. ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	3.03	0.87	ปานกลาง	6
4. ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย	4.05	0.61	มาก	3
5. ด้านช่วยเหลือสังคม	4.08	0.79	มาก	2
6. ด้านการเรียนรู้	4.35	0.65	มาก	1
รวม	3.89	0.51	มาก	

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาวิชาทหารหญิงในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2540 มีแรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารโดยรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนอีก 5 ด้าน อยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านช่วยเหลือสังคม ($\bar{X} = 4.35$) แรงจูงใจระดับ 2 ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ($\bar{X} = 4.05$) แรงจูงใจระดับ 3 ด้าน ด้านประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.98$) แรงจูงใจระดับ 4 ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.67$) แรงจูงใจระดับ 5 และด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.03$) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในลำดับ 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เป็นรายข้อ

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับ แรงจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ต้องการมีอาชีพเหมือนบรรพบุรุษ	2.94	1.39	ปานกลาง	8
2. ต้องการมีสิทธิพิเศษเพิ่มในการสมัครงาน	3.94	1.23	มาก	7
3. ต้องการความรู้เป็นพื้นฐานการนำไปประกอบอาชีพ	4.05	0.97	มาก	4
4. ต้องการพัฒนาบุคลิกที่แข็งแกร่งเพื่อสร้างศรัทธาแก่เพื่อนร่วมงาน	4.12	0.92	มาก	3
5. ต้องการประกอบอาชีพเป็นข้าราชการทหาร	4.04	1.13	มาก	5
6. ต้องการได้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพทหาร	4.48	0.77	มาก	1
7. ต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	4.03	1.03	มาก	6
8. ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อการนำไปประกอบอาชีพ	4.21	1.12	มาก	2
รวม	3.98	0.67	มาก	

จากตาราง 6 พบว่าค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพโดยรวมของนักศึกษาหญิงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า แรงจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจเข้าเรียนวิชาทหารเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ต้องการได้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพทหาร ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อนำไปประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.21$) และแรงจูงใจในข้อต้องการมีอาชีพเหมือนบรรพบุรุษอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.94$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของ
นักศึกษาหญิง ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นรายชื่อ

แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับ แรงจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. ต้องการพบปะเพื่อนต่างสถาบันฯ	3.66	1.13	มาก	6
10. ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบันฯ	3.80	1.02	มาก	5
11. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.22	0.89	มาก	1
12. ต้องการมีความคุ้นเคยกับการเป็นทหาร	4.16	1.00	มาก	2
13. ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและ เป็นเพื่อนกับเรา	3.84	1.00	มาก	4
14. ต้องการพบปะผู้คนหลาย ๆ ประเภท	3.98	1.00	มาก	3
15. ต้องการสร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเอง	3.34	1.22	มาก	8
16. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างสถาบันฯ	3.98	0.97	มาก	3
รวม	3.87	0.72	มาก	

จากตาราง 7 พบว่าค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นมีโดยรวมของ
นักศึกษาหญิงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อปรากฏว่าแรงจูงใจทุกข้อ
มีอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนักศึกษาหญิงมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.22$) อันดับ 2 คือ ต้องการมีความคุ้นเคยกับการเป็น
ทหาร ($\bar{X} = 4.16$) และอันดับ 3 ซึ่งมี 2 ข้อ คือ ต้องการพบปะผู้คนหลาย ๆ ประเภท และ
ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างสถาบันฯ ($\bar{X} = 3.98$) สำหรับข้อต้องการสร้างชื่อเสียง
ให้แก่ตนเองเป็นแรงจูงใจอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.34$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น เป็นรายชื่อ

แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับแรงจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.		
17. ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมให้เรียน	3.86	1.30	มาก	1
18. นักศึกษารุ่นพี่เสนอแนะชักนำให้มาเรียน	2.72	1.39	ปานกลาง	6
19. สถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน	3.81	1.25	มาก	2
20. เพื่อน ๆ กระตุ้นและชักชวนให้เข้าเรียน	2.75	1.42	ปานกลาง	4
21. ผู้สำเร็จในการเรียนวิชาทหารแล้วแนะนำ	2.53	1.38	ปานกลาง	8
22. อ่านจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทหารหญิงจึงมีความสนใจสมัครเข้าเรียน	3.24	1.52	ปานกลาง	3
23. กรรมการรักษาดินแดน ประชาสัมพันธ์	2.57	1.30	ปานกลาง	7
24. ผู้กำกับนักศึกษาวิชาชีพเป็นผู้ชี้แนะให้เรียน	2.74	1.39	ปานกลาง	5
รวม	3.03	0.87	ปานกลาง	

จากตาราง 8 พบว่าค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่นโดยรวมของนักศึกษาหญิงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อปรากฏว่าแรงจูงใจในข้อที่ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมให้เรียน เป็นแรงจูงใจในระดับมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.86$) อันดับ 2 คือ สถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน ($\bar{X} = 3.81$) ส่วนข้อที่ว่าอ่านจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทหารหญิงจึงมีความสนใจสมัครเข้าเรียนอยู่ในระดับ 3 ($\bar{X} = 3.24$) ข้อที่ว่าผู้สำเร็จในการเรียนวิชาทหารแล้วแนะนำ เป็นแรงจูงใจอยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.53$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงด้านพัฒนาตนเองและหลักหน้ความเบือหน่าย เป็นรายข้อ

แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลักหน้ ความเบือหน่าย	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับ แรงจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.		
25. ต้องการฝึกตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย	4.41	0.82	มาก	3
26. ต้องการเรียนเพื่อแข่งขันและให้มีสิ่งพิเศษกว่าเพื่อนในกลุ่มที่เรียนที่โรงเรียน	3.10	1.36	ปานกลาง	7
27. ต้องการพัฒนาด้านสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง	4.40	0.85	มาก	4
28. ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง	4.20	1.03	มาก	6
29. ต้องการพัฒนาตนเองให้เท่าเทียมผู้ชาย	4.33	0.91	มาก	5
30. ต้องการนำความรู้ใหม่จากวิชาทหารไปพัฒนาตนเอง	4.44	0.81	มาก	2
31. ต้องการเรียนวิชาทหารให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง	4.47	0.82	มาก	1
32. ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศที่ความเบือหน่ายที่บ้าน	3.01	1.49	ปานกลาง	8
รวม	4.05	0.61	มาก	

จากตาราง 9 พบว่าค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลักหน้ความเบือหน่ายโดยรวมของนักศึกษาหญิงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า ต้องการเรียนวิชาทหารให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีอยู่ในระดับมาก เข้าเรียนมากในลำดับ 1

($\bar{X} = 4.47$) อันดับ 2 ต้องการความรู้ใหม่ ๆ จากวิชาการไปพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.44$) และต้องการฝึกตนเองให้เป็นผู้ระเบียบวินัย อยู่ในอันดับ 3 ($\bar{X} = 4.41$) ส่วนข้อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศความเบื่อหน่ายที่บ้าน อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.01$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาการของนักศึกษาหญิงด้านช่วยเหลือสังคม เป็นรายชื่อ

แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
33. ต้องการฝึกอาวุธเพื่อเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม	4.10	.99	มาก	5
34. ต้องการมีความรู้ด้านปฐมพยาบาลช่วยเหลือสังคมได้ในยามฉุกเฉิน	4.30	.97	มาก	1
35. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นศท. เพื่อบำเพ็ญประโยชน์	4.24	.94	มาก	2
36. ต้องการเป็นกำลังสำรองกองทัพไทย	3.99	1.06	มาก	7
37. ต้องการฝึกวิชาการเพราะตระหนักดีว่าตนคือส่วนหนึ่งของแผ่นดิน	4.11	1.00	มาก	4
38. ต้องการมีความรู้ด้านเวชกรรมและสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้	4.02	1.06	มาก	6
39. ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม	4.20	.93	มาก	3
40. ต้องการทำตามสตรีในอดีตที่มีชื่อเสียงที่ได้อุทิศตนให้แก่ประเทศชาติ	3.69	1.21	มาก	8
รวม	4.08	0.79	มาก	

จากตาราง 10 พบว่าแรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคมมีส่วนในการตัดสินใจเข้าเรียน
 วิชาทหารนักศึกษาหญิงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
 นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจต้องการมีความรู้ด้านปฐมพยาบาลช่วยเหลือสังคมได้ในยามฉุกเฉิน
 เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.30$) อันดับ 2 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นศท. เพื่อบำเพ็ญประโยชน์
 มีค่า ($\bar{X} = 4.24$) และอันดับ 3 ได้แก่ ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม มีค่า ($\bar{X} = 4.20$)
 ส่วนความต้องการทำตามสตรีในอดีตที่มีชื่อเสียงที่ได้อุทิศตนให้แก่ประเทศชาติ เป็นอันดับสุดท้าย
 มีค่า ($\bar{X} = 3.69$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงด้านการเรียนเพื่อรู้ เป็นรายข้อ

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	ค่าสถิติ		ความหมาย	ลำดับ แรงจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.		
41. วิชาทหารเป็นวิชาใหม่ที่ท้าทายความสามารถ	4.42	0.89	มาก	4
42. ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถเรียน	4.00	1.11	มาก	6
43. ต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อน	4.59	0.71	มากที่สุด	1
44. มีความสุขเมื่อได้แต่งเครื่องแบบทหารมาเรียน	3.97	1.10	มาก	7
45. เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและกล้าหาญในตนเองมากขึ้น	4.46	0.84	มาก	3
46. ประารถนาที่จะเรียนวิชาทหารมานานแล้ว	4.42	0.95	มาก	4
47. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	4.40	0.89	มาก	5
48. วิชาทหารสามารถป้องกันตนเองได้ในยามคับขัน	4.53	0.82	มากที่สุด	2
รวม	4.35	0.65	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมนักศึกษาหญิงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีแรงจูงใจเรื่องต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อนเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.59$) อันดับ 2 คือ วิชาทหารสามารถป้องกันตนเองได้ในยามคับขัน ($\bar{X} = 4.53$) และอันดับ 3 ได้แก่ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและกล้าหาญในตนเองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) แรงจูงใจเรื่องมีความสุขเมื่อได้แต่งเครื่องแบบทหารมาเรียน อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.97$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานตามตัวแปรแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "นักศึกษาหญิงที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาชีพทั้ง 6 ด้านต่างกัน พบผลดังตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจการสมัครเข้าเรียนวิชาชีพ ทั้ง 6 ด้าน
ของนักศึกษาหญิงจำแนกตามอายุ

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.51	1.75	3.95*
	ภายในกลุ่ม	227	100.87	0.44	
	รวม	229	104.38		
2. ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	7.99	3.99	8.29**
	ภายในกลุ่ม	227	109.41	0.48	
	รวม	229	117.40		
3. ด้านทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.63	0.81	1.07
	ภายในกลุ่ม	227	172.50	0.76	
	รวม	229	174.13		
4. ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยง ความเบื่อหน่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.42	0.71	1.91
	ภายในกลุ่ม	227	84.22	0.37	
	รวม	229	85.63		
5. ด้านช่วยเหลือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.77	3.89	6.52**
	ภายในกลุ่ม	227	135.29	0.60	
	รวม	229	143.06		

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	3.87	1.93	4.73**
	ภายในกลุ่ม	227	92.91	0.41	
	รวม	229	96.77		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.51	1.76	7.15**
	ภายในกลุ่ม	227	55.81	0.25	
	รวม	229	59.33		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุต่างกันมีแรงจูงใจสมัครเข้าเรียน วิชาการโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ มีผลต่อการ เข้าเรียนวิชาการของนักศึกษาหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านติดต่อ สัมพันธ์กับผู้อื่น มีผลต่อการเข้าเรียนวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านช่วยเหลือสังคมมีผลต่อการเข้าเรียนวิชาการของนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนรู้ มีผลต่อการเข้าเรียนวิชาการ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ผลปรากฏดังตาราง 13 - 17 ต่อไปนี้

ตาราง 13 เปรียบเทียบแรงจูงใจการสมัครเข้าเรียนวิชาชีพการของนักศึกษาหญิงที่มีอายุต่างกัน
รวมทุกด้าน

อายุ	$\bar{X}$	15 - 17 ปี	21 ปีขึ้นไป	18 - 20 ปี
		3.83	4.08	4.14
15 - 17 ปี	3.83	-	0.25	0.31**
21 ปีขึ้นไป	4.08		-	0.06
18 - 20 ปี	4.14			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุ 18 - 20 ปี กับอายุ 15 - 17 ปี มีแรงจูงใจเข้าเรียนวิชาชีพการรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาหญิงอายุ 18 - 20 ปี มีแรงจูงใจรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 - 17 ปี

ตาราง 14 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

อายุ	$\bar{X}$	15 - 17 ปี	21 ปีขึ้นไป	18 - 20 ปี
		3.91	4.17	4.22
15 - 17 ปี	3.91	-	0.26	0.31*
21 ปีขึ้นไป	4.17		-	0.05
18 - 20 ปี	4.22			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุ 18 – 20 ปี กับอายุ 15 – 17 ปี มีแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงอายุ 18 – 20 ปี แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพมีสูงกว่านักศึกษาอายุ 15 – 17 ปี

ตาราง 15 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นตามระดับอายุที่ต่างกัน

อายุ	X	15 – 17 ปี	18 – 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		3.78	4.23	4.38
15 – 17 ปี	3.78	–	0.45	0.6
18 – 20 ปี	4.23		–	0.15*
21 ปีขึ้นไป	4.38			–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 แสดงว่า แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 – 17 ปี และนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 18 – 20 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงอายุ 18 – 20 ปี มีแรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูงกว่านักศึกษาหญิงอายุ 15 – 17 ปี

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ แรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคมของศึกษาหญิงตามระดับอายุ

อายุ	$\bar{X}$	15 - 17 ปี	21 ปีขึ้นไป	18 - 20 ปี
		3.99	4.42	4.44
15 - 17 ปี	3.99	-	0.43	0.45**
21 ปีขึ้นไป	4.42		-	0.02
18 - 20 ปี	4.44			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม ต่อการเข้าเรียนวิชาชีพของนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 18 - 20 ปี กับนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 - 17 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาหญิงอายุ 18 - 20 ปี มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจ ด้านช่วยเหลือสังคมสูงกว่านักศึกษาหญิงอายุ 15 - 17 ปี

ตาราง 17 เปรียบเทียบรายค่าของแรงจูงใจ ด้านการเรียนรู้ ตามอายุของนักศึกษาหญิง

อายุ	$\bar{X}$	15 - 17 ปี	18 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		4.29	4.58	4.83
15 - 17 ปี	4.29	—	0.29	0.54**
18 - 20 ปี	4.58		—	0.25
21 ปีขึ้นไป	4.83			—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่า แรงจูงใจด้านการเรียนรู้ การเข้าเรียนนิสิตอาหาร ของนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป กับอายุ 15 - 17 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาหญิงอายุ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจ ด้านการเรียนรู้สูงกว่านักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 - 17 ปี

3.2 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหาร เป็นการทดสอบสมมติฐาน
 ที่ว่านักศึกษาหญิงที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจการสมัครเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้านต่างกัน
 ผลการทดสอบแสดงดังตาราง 18 ต่อไปนี้

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของ
 นักศึกษาหญิง จำแนกตามระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	0.85
	ภายในกลุ่ม	224	102.55	0.46	
	รวม	226	103.33		
2. ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	0.77
	ภายในกลุ่ม	224	114.53	0.51	
	รวม	226	115.31		
3. ด้านทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.08	0.10
	ภายในกลุ่ม	224	169.33	0.76	
	รวม	226	169.48		
4. ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยง ความเบื่อหน่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.14
	ภายในกลุ่ม	224	84.20	0.38	
	รวม	226	84.31		
5. ด้านช่วยเหลือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.95	1.97	3.22*
	ภายในกลุ่ม	224	137.43	0.61	
	รวม	226	141.38		

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.73	0.37	0.86
	ภายในกลุ่ม	224	95.43	0.43	
	รวม	226	96.17		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.30	1.15
	ภายในกลุ่ม	224	57.31	0.26	
	รวม	226	57.91		

จากตาราง 18 แสดงว่านักศึกษาหญิงระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีว่าแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย และด้านการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้สำหรับด้านช่วยเหลือสังคมมีผลต่อการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคมของนักศึกษาหญิงตามระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่

อายุ	$\bar{X}$	18 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป	15 - 17 ปี
		3.98	4.21	4.25
18 - 20 ปี	3.98	—	0.23	0.27*
21 ปีขึ้นไป	4.21		—	0.25
15 - 17 ปี	4.25			—

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม การเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 - 17 ปี กับอายุ 18 - 20 ปี มีแรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารด้านช่วยเหลือสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงอายุ 15 - 17 ปี มีแรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคมสูงกว่านักศึกษาหญิงที่มีอายุ 18 - 20 ปี

3.3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหาร เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าระดับการศึกษาของคู่ปกครองต่างกัน นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจในการสมัครเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน ต่างกัน

ผลการทดสอบแสดงดังตาราง 20 ต่อไปนี้

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของ
นักศึกษาหญิง จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.59
	ภายในกลุ่ม	226	103.71	0.46	
	รวม	228	104.26		
2. ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.05	0.52	1.04
	ภายในกลุ่ม	226	113.68	0.50	
	รวม	228	114.73		
3. ด้านทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.70	0.35	0.46
	ภายในกลุ่ม	226	171.78	0.76	
	รวม	228	172.48		
4. ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยง ความเบื่อหน่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.18	0.09	0.23
	ภายในกลุ่ม	226	85.43	0.38	
	รวม	228	85.60		
5. ด้านช่วยเหลือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.47	1.73	2.81
	ภายในกลุ่ม	226	139.42	0.62	
	รวม	228	142.89		

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.14	0.07	0.17
	ภายในกลุ่ม	226	96.62	0.43	
	รวม	228	96.76		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.47	0.24	0.91
	ภายในกลุ่ม	226	58.58	0.26	
	รวม	228	59.05		

จากตาราง 20 แสดงว่า ที่นักศึกษาหญิงที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ด้านช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.4 เปรียบเทียบแรงจูงใจการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน นักศึกษามีแรงจูงใจสมัครเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน ต่างกัน

ผลการทดสอบแสดงดังตาราง 21 ต่อไปนี้

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง จำแนกตามระดับอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.19	0.06	0.14
	ภายในกลุ่ม	179	80.67	0.45	
	รวม	182	80.86		
2. ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	1.66	0.55	1.14
	ภายในกลุ่ม	179	86.75	0.48	
	รวม	182	88.42		
3. ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	0.11	0.04	0.05
	ภายในกลุ่ม	179	136.60	0.76	
	รวม	182	136.71		
4. ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.19	0.06	0.18
	ภายในกลุ่ม	179	64.18	0.36	
	รวม	182	64.37		
5. ด้านช่วยเหลือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.53	0.51	0.79
	ภายในกลุ่ม	179	115.70	0.65	
	รวม	182	117.23		

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้านแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.36	0.12	0.31
	ภายในกลุ่ม	179	69.33	0.39	
	รวม	182	69.69		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.22	0.07	0.31
	ภายในกลุ่ม	179	43.54	0.24	
	รวม	182	43.77		

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาหญิงที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านพัฒนาตนเอง และหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ด้านช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้มีผลต่อการเข้าเรียน วิชาทหารของนักศึกษาหญิงทุกกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียน วิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาและจัดลำดับแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาทหารในเขต กรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีแรงจูงใจของ โบเชียร์ (Boshier) 6 ด้าน แรงจูงใจด้าน ประกอบอาชีพ แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม และ แรงจูงใจ ด้านการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาหญิง ที่สมัครเรียนวิชาทหารในเขต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา และระดับอาชีพของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบแรงจูงใจและจัดลำดับแรงจูงใจ ของนักศึกษาหญิงในการสมัคร เข้าเรียนวิชาทหาร กับกรมการรักษาดินแดนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานด้านแรงจูงใจ 6 ด้าน ที่จำแนกตามตัวอย่างตัวแปร ต่าง ๆ ด้านอายุ ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับการศึกษาของบิดา และระดับอาชีพ ของผู้ปกครอง

วิธีดำเนินการค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาอาหารกับการบริการรักษาดินแดน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ กรมพลศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และสถานศึกษาเอกชน (สช.) รวม 53 แห่ง จำนวน 232 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ การเลือกกลุ่มตัวอย่างมี 2 ขั้นตอน คือ เลือกแบบกำหนดหน่วย (Unit Sampling) และจับสลากรายชื่อสถานศึกษา เอามาเรียงละ 50 จากจำนวนนักศึกษาที่สังกัดแต่ละหน่วยงาน โดยเลือกได้ทั้งหมด 53 แห่ง จำนวน 232 คน ดังนี้คือ กรมสามัญศึกษา 28 แห่ง จำนวน 61 คน กรมอาชีวศึกษา 5 แห่ง จำนวน 12 คน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 6 แห่ง จำนวน 18 คน สถาบันราชภัฏ 4 แห่ง 7 คน กรมพลศึกษา 1 แห่ง จำนวน 2 คน ทบวงมหาวิทยาลัย 5 แห่ง จำนวน 40 คน สถานศึกษาเอกชน 4 แห่ง จำนวน 92 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่
- 3) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
- 4) ด้านอาชีพของผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการสมัครเรียนวิชาอาหารของนักศึกษาหญิง แบ่งเป็น 6 ด้านคือ

- 1) แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ
- 2) แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 3) แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
- 4) แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
- 5) แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม
- 6) แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. นักศึกษาหญิงที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน
ต่างกัน
2. นักศึกษาหญิงที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเรียนวิชาทหาร
ทั้ง 6 ด้าน ต่างกัน
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจในการสมัครเรียน
วิชาทหารทั้ง 6 ด้าน ต่างกัน
4. อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน นักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจในการสมัครเรียนวิชาทหาร
ทั้ง 6 ด้าน ต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสร้างขึ้นโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยแนวคิดของบุคคลต่าง ๆ เช่น โบเชียร์ (Boshier)
ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล รังรอง สีทองดี นวลฉวี วิศาลศิริกุล และदनัย ยาหอม เป็นต้น
เมื่อสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ได้นำเสนอประธานกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ และ
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อขอคำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับเนื้อหา แล้วนำ
แบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำ
ผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)
(Alfa Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น
= .93 แล้วนำไปปรับแก้เพื่อนำแบบสอบถามไปใช้จริง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 232 ฉบับ โดยขอความร่วมมือครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารหญิงจากศูนย์ฝึกกำลังสำรอง
กรมการรักษาดินแดน ในเขตกรุงเทพมหานคร ช่วยแจกแบบสอบถามและแนะนำวิธีการตอบ
ให้แก่นักศึกษาหญิง กลุ่มเป้าหมายที่มาเข้ารับการฝึกตามวันที่กำหนดพร้อมทั้งรวบรวมแบบสอบถาม

ที่ตอบแล้วกลับคืน โดยผู้วิจัยไปขอรับคืน 1 สัปดาห์ต่อมา ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนมา 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืน จำนวน 232 ฉบับ นำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS - PC⁺ เพื่อหาคำนวนาค่าสถิติต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ด้านข้อมูลพื้นฐานส่วนตัววิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่และหาคำนวนาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์แรงจูงใจการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารกับการรักษาดินแดน โดยหาคำนวนาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน
3. การทดสอบสมมุติฐานที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ ตามตัวแปรในแต่ละด้าน คือ อายุ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา และอาชีพผู้ปกครอง โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (F - test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ด้านข้อมูลส่วนตัว

จากข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาหญิงที่สมัครเรียนวิชาทหาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.20 รองลงมามีอายุระหว่าง 15 - 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.60 ที่เหลือเพียงร้อยละ 6.20 มีอายุ 21 ปีขึ้นไป ด้านระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ พบว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.20 รองลงมากำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 32.60 ที่เหลือเพียงร้อยละ 6.20 ระดับอุดมศึกษา ด้านระดับการศึกษาของบิดา พบว่า จบชั้นประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น

มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.00 รองลงมา จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย - ระดับอนุปริญา
คิดเป็นร้อยละ 18.30 ที่เหลือร้อยละ 5.70 จบการศึกษาดังแต่ระดับปริญาตรีขึ้นไป ด้าน
อาชีพผู้ปกครองพบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายคิดเป็นร้อยละ 37.20 รองลงมา อาชีพรับราชการ
คิดเป็นร้อยละ 17.70 อาชีพบริการ คิดเป็นร้อยละ 12.60 อาชีพฝีมือแรงงาน คิดเป็นร้อยละ
11.70 อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 11.30 ที่เหลือเพียงร้อยละ 9.50 อาชีพผู้จ้างแรงงาน

2. ระดับแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร

ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงในเขต
กรุงเทพมหานคร รวมทุกด้านเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับ 1 ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนอีก 5 ด้าน
อยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านช่วยเหลือ
สังคม ($\bar{X} = 4.08$) อยู่ในระดับ 2 ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ($\bar{X} = 4.05$)
อยู่ในระดับ 3 ด้านประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.98$) อยู่ในระดับ 4 ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
($\bar{X} = 3.67$) อยู่ในระดับ 5 และด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.03$) อยู่ใน
ระดับ 6

2.1 ระดับแรงจูงใจเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

ค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร 48 ข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มี 2 ข้อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 36 ข้อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
ปานกลางมี 10 ข้อ จำแนกตามด้านและข้อดังนี้

*2.1.1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ดังนี้

1. ด้านการเรียนเพื่อรู้ ข้อที่มีแรงจูงใจมากที่สุด คือ ข้อ 43)
ต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อน และข้อ 48) วิชาทหารสามารถป้องกันตนเอง
ได้ในยามคับขัน

2.1.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในระดับ
มากจำแนกตามด้านเรียงลำดับ ดังนี้

1. ด้านประกอบอาชีพ ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับมาก ได้แก่
ข้อ 6) ต้องการได้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาทหาร ข้อ 8) ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหาร

ข้อ 4) ต้องการพัฒนาศักยภาพที่แข็งแกร่งเพื่อสร้างศรัทธาแก่เพื่อนร่วมงาน ข้อ 3) ต้องการความรู้เป็นพื้นฐานการนำไปประกอบอาชีพ ข้อ 5) ต้องการประกอบอาชีพเป็นข้าราชการทหาร ข้อ 7) ต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปประกอบอาชีพ ข้อ 2 ต้องการมีสิทธิพิเศษเพิ่มในการสมัครงาน

2. แรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับมาก ข้อ 11) ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 12) ต้องการมีความคุ้นเคยกับการเป็นทหาร ข้อ 14) ต้องการพบปะผู้คนหลาย ๆ ประเภท ข้อ 16) ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างสถาบันฯ ข้อ 13) ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นเพื่อนกับเรา ข้อ 10) ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบันฯ ข้อ 9) ต้องการพบปะเพื่อนต่างสถาบันฯ ข้อ 15) ต้องการสร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเอง

3. แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 17) ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมให้เรียน ข้อ 19) สถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน

4. แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 31) ต้องการเรียนวิชาทหารให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อ 30) ต้องการนำความรู้ใหม่ ๆ จากวิชาทหารไปพัฒนาตนเอง ข้อ 25) ต้องการฝึกตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย ข้อ 27) ต้องการพัฒนาด้านสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง ข้อ 29) ต้องการพัฒนาตนเองให้เท่าเทียมผู้ชาย ข้อ 28) ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง

5. แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 34) ต้องการมีความรู้ด้านปฐมพยาบาลช่วยเหลือสังคมได้ในยามฉุกเฉิน ข้อ 35) ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นสท.เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ ข้อ 39) ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ข้อ 37) ต้องการฝึกวิชาทหารเพราะตระหนักดีว่าตนคือส่วนหนึ่งของแผ่นดิน ข้อ 33) ต้องการฝึกอาวุธเพื่อเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม ข้อ 38) ต้องการมีความรู้ด้านเวชกรรม และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ ข้อ 36) ต้องการเป็นกำลังสำรองกองทัพไทย ข้อ 40) ต้องการทำตามสตรีในอดีที่มีชื่อเสียงที่ได้อุทิศตนให้แก่ประเทศชาติ

6. แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 45) เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและกล้าหาญในตนเองมากขึ้น ข้อ 41) วิชาทหารเป็นวิชาใหม่ท้าทายความสามารถ ข้อ 46) บรรดาคนที่เรียนวิชาทหารมานานแล้ว ข้อ 47) เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงต่อไป ข้อ 42) ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถเรียน ข้อ 44 มีความสุขเมื่อได้แต่งเครื่องแบบทหารมาเรียน

2.1.3 เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในระดับปานกลางจำแนกตามด้านเรียงลำดับ ดังนี้

1. แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 1) ต้องการมีอาชีพเหมือนบรรพบุรุษ

2. แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 22) อ่านจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทหารหญิงจึงมีความสนใจสมัครเข้าเรียน ข้อ 20) เพื่อน ๆ กระตุ้นและชักชวนให้เข้าเรียน ข้อ 24) ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้ชี้แนะให้เรียน ข้อ 18) นักศึกษารุ่นพี่เสนอแนะชักนำให้มาเรียน ข้อ 23) กรมการรักษาดินแดนประชาสัมพันธ์ ข้อ 21 ผู้สำเร็จในการเรียนวิชาทหารแล้ว แนะนำ

3. แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ข้อที่มีแรงจูงใจในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 26) ต้องการเรียนเพื่อแข่งขันและให้มีสิ่งพิเศษกว่าเพื่อนในกลุ่มที่เรียนที่โรงเรียน ข้อ 32) ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศหนีความเบื่อหน่ายที่บ้าน

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิงตามตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมุติฐาน 4 ข้อ ที่วางไว้ พบผลโดยสรุปต่อไปนี้

3.1 อายุ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุ 18 - 20 ปี อายุ 15 - 17 ปี มีแรงจูงใจแตกต่างจากนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพมีผลต่อการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านติดต่อดำเนินชีวิตกับผู้อื่น ด้านช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ มีผลต่อการเข้าเรียนวิชาทหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับอุดมศึกษาต่างมีความคิดเห็นว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านช่วยเหลือสังคมมีผลต่อการเข้าเรียนวิชาทหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.4 ด้านอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาหญิงที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในด้านการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลมีดังต่อไปนี้

1. จากข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญสม พงษ์พันธ์ (2525 : 97) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ พบว่า ลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี บิดา มารดา ประกอบอาชีพค้าขาย มีพื้นฐานการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโสด ยังไม่ประกอบอาชีพ

2. จากผลของการวิจัย พบว่า แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ มากเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันสตรีมีบทบาทมากขึ้น กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นสูง นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังได้กำหนดให้บุคคลย่อมมีความเสมอภาคกัน รัฐบาลยังส่งเสริมและพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิงอีกด้วย ฉะนั้นจึงเป็นไปได้ว่าการที่นักศึกษาหญิงสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร เพราะต้องการความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านการศึกษาและเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความเห็นของปฐม นิคมานนท์ (2528 : 321) ที่กล่าวว่า คนหนุ่มสาวเข้าเรียนเพราะต้องการความรู้ และ

ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮูล จอห์นสโตน และริเวียร์รา และของศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติ (เพ็ญแข ประจันปัจฉิม. 2531 : 114 - 115 ; อ้างอิงมาจาก Houle. 1960 ; Johnstone and Rivera. 1965 and National Center for Education Statistics. 1975) ที่ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียน พบว่า แรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนต่อได้แก่ การมาเรียนเพื่อความรู้ เช่น มีความชอบหรือสนใจในวิชาที่เรียน ความต้องการความรู้ใหม่ ๆ และปรารถนาที่จะใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด และเห็นคุณค่าของการศึกษา และยังสอดคล้องผลงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมณฑล (2534 : 129 - 130) ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ด้านการเรียนเพื่อรู้มากที่สุดมาเรียน เพราะต้องการความรู้ใหม่ ๆ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รังรอง สิทองติ (2535 : 262) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่ออนิสิตปริญญาโท ภาควิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ด้านการเรียนเพื่อรู้มากที่สุด ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลวิ วิชาลศิริกุล (2538 : 38) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการเรียนรู้มากที่สุด การวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มอร์สไตน์ และสมาร์ต (Morstain and Smart. 1974 : 83 - 89) พบว่า เพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง เออซูเบล (1980 : 112 - 113) กล่าวว่า แรงจูงใจเกิดขึ้นมาจากความต้องการของบุคคลไว้ 6 ประการ คือ ความต้องการใ้รู้ ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการการเคลื่อนไหว ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม ความต้องการความรู้ และความต้องการชื่อเสียง (อัมพร ถิ่นประเทศ. 2538 : 162)

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง จำแนกตามตัวแปรอิสระ ที่นำมาศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และด้านอาชีพผู้ปกครอง

3.1 ตัวแปรด้านอายุ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหาร แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มอายุ ระหว่าง 15 - 17 ปี 18 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ผลของการวิจัย พบว่า แรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารทั้ง 6 ด้าน มีความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านประกอบอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านช่วยเหลือสังคมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาหญิงที่มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 15 - 17 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป จึงสรุปได้ว่านักศึกษาที่มีอายุ 18 - 20 ปี เป็นวัยที่กำลังต้องการเฝ้าหาความรู้ มีแรงจูงใจสูงกว่าทุกกลุ่ม ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับการสรุปผลการศึกษา และการวิจัยของ ดาเก็นวอลด์ (Darkenwald) ว่าอายุไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียน (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 154 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwald. 1982) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มนักศึกษาที่นำมาวิจัยส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 21 ปี ถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังเรียนและกำลังจะหางานทำ ต้องการหาความรู้ เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ เพราะฉะนั้นการที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหารจึงมิได้เกิดจากแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หากต้องประกอบด้วยแรงจูงใจหลายด้านประกอบกัน จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียน ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานการหาความก้าวหน้าต่อไป

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาวิชาทหารหญิงที่มีอายุ 18 - 20 ปี มีแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านช่วยเหลือสังคมและด้านการเรียนรู้ สูงกว่าทุกกลุ่ม

3.2 ตัวแปรระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นแรงจูงใจรวมทุกด้าน ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านช่วยเหลือสังคม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 - 17 ปี มีแรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคมสูงกว่าทุกกลุ่ม อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาหญิงกลุ่มนี้ต้องการมีโอกาสร่วมกับเพื่อนใหม่ ๆ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม หรือนำความรู้ไปช่วยเหลือเผยแพร่ให้กับสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 80) ที่อธิบายความต้องการของมนุษย์ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะรู้สึกตนเองมีค่า ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ เป็นคนมีประโยชน์ และได้รับการยกย่องยอมรับจากสังคม

3.3 ตัวแปรด้านการศึกษาของผู้ปกครอง เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจรวมทุกด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาหญิงเหล่านี้ มีความเป็นอิสระในการเลือกเรียน เพราะฉะนั้นพื้นฐานการศึกษาของผู้ปกครอง จึงมีผลต่อแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารน้อยมาก เพราะนักศึกษากลุ่มนี้อยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้มีระดับอาชีพที่ใกล้เคียงกัน จึงมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ฉะนั้นระดับการศึกษาของผู้ปกครองจึงไม่เป็นอุปสรรคในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้

3.4 ตัวแปรด้านอาชีพผู้ปกครอง เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง โดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน ระหว่างนักศึกษาผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ ตำรวจ ช่างฝีมือ บริการ ผู้ใช้แรงงาน และอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์จากภายนอกบ้าน ทำให้นักศึกษาหญิงเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดเป็นตัวของตัวเอง จากการรับข่าวสารข้อมูลในปัจจุบันนี้รวดเร็วมาก ทำให้นักศึกษาหญิงมีความกว้างไกลที่จะศึกษาเพื่อหาความก้าวหน้า แม้แต่อาชีพของผู้ปกครองมิได้เป็นตัวกำหนดแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง

4. แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาหญิงอายุระหว่าง 18 - 20 ปี มีแรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร ด้านประกอบอาชีพสูงกว่าทุกกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษากลุ่มนี้มองอนาคตจากการเรียนวิชาทหารจะช่วยส่งเสริมโอกาสความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพต่อไป จากการเรียนการฝึกวิชาทหารได้ช่วยฝึกฝนเรื่องระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นสูง ซึ่งจะเป็นโอกาสได้เปรียบในการคัดเลือกเข้าทำงานได้ก่อน จากการสำรวจข้อมูลของสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติในประเศอังกฤษ (NIAE : National Institute of Adult Education) ปรากฏว่า เกือบร้อยละ 10 ของนักศึกษาให้ข้อมูลว่า การเข้ามาเรียนด้วยความมุ่งมั่นหวังเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการทำงานและอาชีพ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง

5. ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี มีแรงจูงใจด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูงกว่าทุกกลุ่ม อาจเป็นเพราะต้องการเข้าสังคม ต้องการรู้จักเพื่อนต่างสถาบัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ด้านวิชาการ ทักษะกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดความสามัคคี ซึ่งจะเป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติ

6. ด้านช่วยเหลือสังคม จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี มีแรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป อาจเป็นเพราะ นักศึกษากลุ่มนี้ มีเวลาว่างเป็นของตัวเอง ไม่มีภาระทางครอบครัว จึงสามารถใช้เวลา ให้แก่สังคมได้เต็มที่และอาจนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น อันจะเป็นโอกาสได้รับการยกย่องทางสังคมต่อไป

✕ เมื่อพิจารณาลักษณะแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหารแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่เข้ามาเรียนมีความปรารถนาจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ สามารถนำไปพัฒนาตนเอง ด้านความรู้ ความสามารถ ระเบียบวินัย บุคลิก สร้างสรรค์ และเกิดความเชื่อมั่น นักศึกษา หญิงเชื่อว่าวิชาทหารนี้สามารถปกป้องช่วยเหลือตัวเองได้ในยามคับขัน และสังคมปัจจุบันได้ เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีสิทธิเท่าเทียมบุรุษในด้านสังคม การเมือง อาชีพ ความบันเทิง การศึกษา อีกทั้งยังสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นแกนนำด้านบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือสังคม ซึ่งจะ พบได้จากข่าวสารข้อมูลของสื่อต่าง ๆ ทุกวัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจ ในการเข้าเรียนวิชาทหารด้านการเรียนเพื่อรู้สูงสุด เพราะต้องการความรู้ ประสบการณ์ใหม่ ๆ มีความสนใจรู้ถึงคุณค่าของวิชาทหาร เพื่อจะได้ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นพื้นฐาน การประกอบอาชีพต่อไป ดังนั้น กรมการรักษาดินแดนควรมุ่งเน้นในด้านวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและ ฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น ให้สามารถทำการช่วยรบได้ในยามที่ชาติต้องการ ควรสนับสนุนส่งเสริมจัด กิจกรรมนิทรรศการทางวิชาการ จัดให้มีห้องสมุดศึกษาค้นคว้า ตลอดจนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีเอกสารข่าว ข้อมูลที่ทันสมัย ด้านการเรียนการฝึกวิชาทหารจากนา ๆ ประเทศ ศึกษาดูงาน นอกสถานที่เยี่ยมชมหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านวิชาการ และควรมีวิดิทัศน์ฉายประกอบคำสอนเพื่อ ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาให้มากที่สุด

1.2 ประเด็นอื่น ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการรักษาดินแดน กระทรวงศึกษาธิการ กรมแรงงาน ควรให้การสนับสนุน ออกเป็นพระราชบัญญัติให้สิทธิพิเศษ แก่ผู้เรียนจบวิชาทหาร ในการสอบบรรจุเข้าทำงานเพราะผู้ที่เรียนจบวิชาทหาร เป็นผู้ที่ได้รับ

การฝึกมาอย่างดีแล้ว ในด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบหน้าที่ วินัยในตนเอง การสอบบรรจุ กำลังพลในหน่วยงานทหาร หรือข้าราชการพลเรือนกลาโหม ในส่วนชั้นสัญญาบัตร และต่ำกว่า สัญญาบัตร ควรพิจารณาผู้ที่ผ่าน การเรียนการฝึกวิชาทหารก่อนเพราะบุคคลเหล่านี้ได้ผ่านการฝึก มาอย่างดี ตั้งแต่ 3 ปี - 5 ปี อีกทั้งยังเป็นการลดงบประมาณในการฝึกวิชาทหารใหม่อีกด้วย

1.3 สถานศึกษาหรือผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ควรเป็นสื่อกลางการให้ข่าวสาร ข้อมูลที่ถูกต้อง ช่วยเหลือให้การสนับสนุนในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารของนักศึกษา และ กรรมการรักษาดินแดนเป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการฝึกวิชาทหาร ควรได้มีการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนทางสื่อต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ หรืออาจเชิญนักศึกษาวิชาทหารหญิง ที่สำเร็จการเรียน การฝึกไปแล้วช่วยประชาสัมพันธ์ผลความสำเร็จที่ได้เรียนไปแล้ว เพื่อจะได้เป็นแรงจูงใจให้แก่ นักศึกษาหญิงรุ่นต่อไปสมัครเข้าเรียนวิชาทหารให้มากขึ้น

1.4 ควรมีกิจกรรมติดตามผล นักศึกษาวิชาทหารหญิง หลังจากที่ได้รับจบไปแล้ว หลักสูตร 3 ปี หรือ 5 ปี ซึ่งถือว่าเป็นทหารกองหนุนสามารถช่วยสนับสนุน ด้านการรบได้ในยาม จำเป็น หรือในยามที่ประเทศขาดแคลนกำลังทหารรบชาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้อีก โดยวิจัยครอบคลุมตัวแปร อื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เช่น ภูมิสำเนา สถาบันการศึกษา ระดับชั้นเรียนวิชาทหาร เป็นต้น เพื่อการขยายผลของการวิจัยครั้งนี้

2.2 ในครั้งต่อไป ควรศึกษากับกลุ่มประชากรที่อยู่ในต่างจังหวัดที่มีการจัด การเรียนการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อนำข้อมูลมา เปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้

2.3 ในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ แต่ศึกษาในรูปแบบอื่น เช่น ศึกษาในเชิงคุณภาพอย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเรียนวิชาทหาร ศึกษา การถ่ายทอดอบรมเลี้ยงดูทางครอบครัว เลี้ยงแบบเข้มงวด มีเหตุผล ปล่อยปละละเลย ที่อาจมี ผลต่อการตัดสินใจในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหาร โดยใช้วิธีการวิจัย สัมภาษณ์ การสังเกต คำถามปลายเปิด เพื่อดูว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นที่มาของความต้องการในการเรียนวิชาทหารหรือไม่

2.4 ในครั้งต่อไปควรทำการศึกษา สภาพปัญหาเกี่ยวกับการสมัครเข้าเรียน วิชาทหารของนักศึกษาหญิง เช่น ระเบียบวิธีการที่กำหนดไว้ในการรับสมัคร ขั้นตอนของการรับ สมัคร และอื่น ๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้ทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้มองเห็นภาพของปัญหาของการสมัครเข้า เรียนชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- / กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กรมการรักษาดินแดน, กรม. การตรวจเยี่ยมกรมการรักษาดินแดนของผู้นำการทหารบก.
ลงวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2529.
- _____. ระเบียบการรับสมัครและรายงานตัว นศท. แผนกทะเบียน, 2539.
อัสสาเนา.
- _____. ระเบียบกรมการรักษาดินแดนว่าด้วยการเปิด-ปิด สถานศึกษาวิชาทหาร.
ปี พ.ศ. 2528.
- _____. ประมวลระเบียบกรมการรักษาดินแดน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์,
2528.
- กองทัพบก. คำสั่ง ทบ. ที่ 270/2537 เรื่องฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2537.
ลงวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2537.
- กำพล สุขก้อน, พันเอก. การพัฒนาการผลิตกำลังสำรอง. โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ
เอกการวิจัย, 2537.
- ขวัญชัย เลิศศิลป์. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาทหารจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ที่มติดต่อการเรียนวิชาทหาร. กองกิจการนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.
- ไขแสง ชวศิริ. แรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษาและบริการพยาบาล
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2525.
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, สำนักงาน สำนัคนายกรัฐมนตรี.
คู่มือกฎหมายเกี่ยวกับสตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- _____. รายงานการศึกษาเพื่อการจัดแผนพัฒนาสตรีระยะยาว 2525 - 2529.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, สำนักงาน สันักนายกรัฐมนตรี.

สตรีความท้าทายจากปัจจุบัน สู่ปี ค.ศ. 2000. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2536.

✓ จริญญา โกมลบุญย์. จิตวิทยาพื้นฐานของการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

จรรยา มะลาดวง. การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัด
ร้อยเอ็ด. ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. ความต้องการทางการศึกษา. โอกาสและการเลือกการสาร
การศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 - 23 ; ธันวาคม 2524 - มกราคม 2525.

ชัยนาถ นาคบุปผา. "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ," คุรุปริทัศน์. 11 : 54 -
58 ; สิงหาคม 2529.

✓ เขียวศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.

दनัย ยาหอม. แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาของนักกีฬาหญิง. ปริญญาพันธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
อัดสำเนา.

ถวิล เกื้อกุลยั้งศ์. การจูงใจเพื่อผลงาน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2528.

ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. องค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเองในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาพันธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
อัดสำเนา.

- นวลลวี วิศาลศิริกุล. แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- บวร พุทธวณะ. การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- บุญสม พงษ์พันธ์. ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นใน โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525. อัดสำเนา.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาคการศึกษาผู้ใหญ่และ การศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ประสพ บุญศิริ, พันเอก. การพัฒนาการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการทัพบก, 2528.
- ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- พจน์ สะเพียรชัย, ศ. "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 7 ; ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.
- พวงรัตน์ มณีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- เพ็ญแข ประจักษ์จันท์, ดร. สัมมนาปัญหาและการวิจัยทางการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- มนัสวีร์ บุญเปี่ยม. แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ และ อนามัย กองทัพบก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.

ยนต์ ชุ่มจิตต์. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาเป็นกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. กรุงเทพฯ : กองการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.

อட்சาเนา.

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อட்சาเนา.

รังรอง สีทองดี. แรงจูงใจการศึกษาคือของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อட்சาเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.

_____. ความฉันททางการเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2536.

_____. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

ลัดดาวัลย์ หวังพานิช. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อட்சาเนา.

สหชัย ชวนไชยสิทธิ์, พันเอก. การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารที่มีต่อการฝึกวิชาทหาร. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : วิทยาลัยกองทัพบก, 2536. อட்சาเนา.

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2518.

สมศรี กันธมาลา. "บทบาทสตรีในการพัฒนาชุมชน," วารสารพัฒนาชุมชน. 22 - 27 ; ตุลาคม 2539.

ไสว พรหมมณี. ทวนกระแสแนวคิดในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : บริษัทพิชการพิมพ์, 2529.

สออง ศรีนุ และอาไพวรรณ ศรีสกุล. คู่มือกฎหมายเกี่ยวกับสตรี. สำนักงานคณะกรรมการและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักราชบัณฑิตยสถาน, 2537.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2530.

- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2526.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, รศ. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, หนังสือพิมพ์รายวัน. ฉบับที่ 13962. ปีที่ 47. วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2539. หน้า 18.
- เอนกกุล กริแสง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526.
- อัมพร ถิ่นประเทศ. แรงจูงใจในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล จังหวัดปทุมธานี. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน
ศูนย์พัฒนาบุคลากร กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมศิลปากร, 2538.
- Boshier, Roger W. "Motivation Orientations of Adult Education Participants : A Factor Analytic Exploration of Houle's Typology," Adult Education. 21(1) : 1971.
- Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper, 1970.
- Darkenwald, Gordon G. and Sharan B. Merriam. Adult Education : Foundation of Proctice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.
- Good, Cater V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill, 1973.
- Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison, Wisc., : University of Wisconsin Press, 1961.
- Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York : Har Court, Brace World Inc., 1962.
- Maslow, A.H. Motivation and Personality in the Classroom. New York : Harper & Brothers, 1954.
- Morstain, Barry R. and John C. Smart. "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Multivariate Analysis of Group Differences," Adult Education. 24(2) : 1974.
- Kidd, J.R. How Adult Lessn. New York : Association Press, 1973.

Krejcic, Robert V. and Daryle M. Morgan. Education and Psychological Measurment. 3 : 607 - 610 ; Autumn, 1970.

Sherif, M. Social Interaction : Process and Products. Chicago : Aldine - Atherton Publisher, 1971.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/3553

(ครุฑ) บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 สิงหาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน เจ้ากรมการรักษาดินแดน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางฉันทันท์ ธรรมธรา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
เอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะมาติดต่อ
ขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง "แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน
ของนักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร" ทั้งนี้ ขอเชิญ เสนาธิการกรมการรักษาดินแดน และ
ผู้ช่วยผู้บัญชาการศูนย์ฝึกกำลังสำรอง กรมการรักษาดินแดน เป็นผู้เชิญมาตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

20 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าชุดฝึกนักศึกษาวิชาทหารหญิง

ด้วยข้าพเจ้า นางฉันทันท์ ธรรมธิรา นิสิตปริญญาโท ภาควิชาพิเศษ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทวิจยครั้งนี้ไ่ขอความร่วมมือมายังท่านขอได้แจกแบบสอบถามและชี้แจงวิธีการตอบให้แก่นักศึกษาวิชาทหารหญิงที่มาเข้ารับการฝึกตามวัน เวลา ที่กรมการรักษาดินแดนกำหนด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทวิจยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ครั้งนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางฉันทันท์ ธรรมธิรา)

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาพิเศษ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาหญิง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านแรงจูงใจของนักศึกษาหญิง ที่สมัครเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ แรงจูงใจด้านติดต่อดำเนินการกับผู้อื่น แรงจูงใจด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น แรงจูงใจด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ นักศึกษาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่แท้จริงอย่างอิสระทุกข้อ ทั้งนี้ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อท่านอย่างใดทั้งสิ้น

2. แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านแรงจูงใจ การสมัครเรียนวิชาทหารของนักศึกษาหญิง

จัดทำเป็นข้อคำถามประเภทประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ช่องคะแนน

- 5 คะแนน คือ ระดับความคิดเห็นของท่าน เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 คะแนน คือ ระดับความคิดเห็นของท่าน เห็นด้วยมาก
- 3 คะแนน คือ ระดับความคิดเห็นของท่าน เห็นด้วยปานกลาง
- 2 คะแนน คือ ระดับความคิดเห็นของท่าน เห็นด้วยน้อย
- 1 คะแนน คือ ระดับความคิดเห็นของท่าน เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัว
ข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. อายุ

() 15 - 17 ปี

() 18 - 20 ปี

() 21 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่

() ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

() ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

() ระดับอุดมศึกษา

3. ระดับชั้นเรียนวิชาทหาร

() ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 3

() ชั้นปีที่ 4 - ชั้นปีที่ 5

4. ระดับการศึกษาของบิดา

() จบชั้นประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น

() จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย - ระดับอนุปริญญา

() จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

5. อาชีพผู้ปกครอง

- () รับราชการ (เช่น ข้าราชการครู ทหาร ตำรวจ นักบริหาร แพทย์ เป็นต้น)
- () ค้าขาย (เช่น พ่อค้าส่ง เจ้าของร้านค้าย่อยต่าง ๆ นายหน้าหรือตัวแทน
เจ้าของไร่นา เจ้าของที่ดิน เป็นต้น)
- () บริการ (เช่น พนักงานธุรการ พนักงานพิมพ์ พนักงานขายของ พนักงานเดินรถ
พนักงานโทรศัพท์)
- () แรงงานฝีมือ (เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างเรียง ช่างทำ
เฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น)
- () ผู้ใช้แรงงาน (เช่น ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ คนรับใช้ ภารโรง เป็นต้น)
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. สถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน

- () กรมสามัญศึกษา
- () กรมอาชีวศึกษา
- () สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- () สถาบันราชภัฏ
- () กรมพลศึกษา
- () ทบวงมหาวิทยาลัย
- () สถานศึกษาเอกชน (สช.)

7. ชื่อสถานศึกษา.....

ตอนที่ 2 แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับแรงจูงใจของท่านในการสมัครเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	แรงจูงใจเข้าเรียนวิชาทหาร	ระดับแรงจูงใจ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านประกอบอาชีพ</u>					
1	ต้องการมีอาชีพเหมือนบรรพบุรุษ.....	...	...	...	...	...
2	ต้องการสิทธิพิเศษเพิ่มในการสมัครงาน.....	...	...	...	...	...
3	ต้องการความรู้เป็นพื้นฐานการนำไปประกอบอาชีพ.....	...	...	...	...	...
4	ต้องการพัฒนาบุคลิกที่แข็งแกร่งเพื่อสร้างศรัทธาแก่เพื่อนร่วมงาน.....	...	...	...	...	...
5	ต้องการประกอบอาชีพเป็นข้าราชการทหาร.....	...	...	...	...	...
6	ต้องการได้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพทหาร.....	...	...	...	...	...
7	ต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปประกอบอาชีพ.....	...	...	...	...	...
8	ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อนำไปประกอบอาชีพ.....	...	...	...	...	...

ข้อที่ ๑	แรงจูงใจเข้าเรียนวิชาทหาร	ระดับแรงจูงใจ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น</u>					
9	ต้องการพบปะเพื่อนต่างสถาบันฯ.....	...	...	...	...	...
10	ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบันฯ.....	...	...	...	...	...
11	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์..	...	...	...	...	...
12	ต้องการมีความคุ้นเคยกับการเป็นทหาร.....	...	...	...	...	...
13	ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นเพื่อนกับเรา.....	...	...	...	...	...
14	ต้องการพบปะผู้คนหลาย ๆ ประเภท.....	...	...	...	...	...
15	ต้องการสร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเอง.....	...	...	...	...	...
16	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างสถาบันฯ.....	...	...	...	...	...
	<u>ด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่น</u>					
17	ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมให้เรียน.....	...	...	...	...	...
18	นักศึกษารุ่นพี่เสนอแนะชักชวนให้มาเรียน.....	...	...	...	...	...
19	สถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน.....	...	...	...	...	...
20	เพื่อน ๆ กระตุ้นและชักชวนให้เข้าเรียน.....	...	...	...	...	...
21	ผู้สำเร็จในการเรียนวิชาทหารแล้วแนะนำ.....	...	...	...	...	...
22	อ่านจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทหารหญิงจึงมี ความสนใจสมัครเข้าเรียน.....	...	...	...	...	...
23	กรมการรักษาดินแดน ประชาสัมพันธ์.....	...	...	...	...	...
24	ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร เป็นผู้ชี้แนะให้เรียน.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	แรงจูงใจเข้าเรียนวิชาทหาร	ระดับแรงจูงใจ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านพัฒนาตนเองและหลักทศนิยมเบื้องต้น</u>					
25	ต้องการฝึกตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย.....	...	...	...	...	...
26	ต้องการเรียนเพื่อแข่งขันและให้มีสิ่งพิเศษกว่าเพื่อน ในกลุ่มที่เรียนในโรงเรียน.....	...	...	...	...	...
27	ต้องการพัฒนาด้านสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง.....	...	...	...	...	...
28	ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อเป็นการพัฒนา ตนเอง.....	...	...	...	...	...
29	ต้องการพัฒนาตนเองให้เท่าเทียมผู้ชาย.....	...	...	...	...	...
30	ต้องการนำความรู้ใหม่จากวิชาทหารไปพัฒนาตนเอง....	...	...	...	...	...
31	ต้องการเรียนวิชาทหารให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง...	...	...	...	...	...
32	ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศทศนิยมเบื้องต้นที่บ้าน.....	...	...	...	...	...
	<u>แรงจูงใจด้านช่วยเหลือสังคม</u>					
33	ต้องการฝึกอาวุธเพื่อเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม....	...	...	...	...	...
34	ต้องการมีความรู้ด้านปฐมพยาบาลช่วยเหลือสังคมได้ใน ยามฉุกเฉิน.....	...	...	...	...	...
35	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นศท. เพื่อบำเพ็ญประโยชน์..	...	...	...	...	...
36	ต้องการเป็นกำลังสำรองกองทัพไทย.....	...	...	...	...	...
37	ต้องการฝึกวิชาทหารเพราะตระหนักดีว่าตนคือส่วนหนึ่ง ของแผ่นดิน.....	...	...	...	...	...
38	ต้องการมีความรู้ด้านเวชกรรมและสามารถถ่ายทอด ให้ผู้อื่นได้.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	แรงจูงใจเข้าเรียนวิชาทหาร	ระดับแรงจูงใจ				
		5	4	3	2	1
39	ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม.....	...	...	...	...	...
40	ต้องการทำตามตามสตรีในอดีตที่มีชื่อเสียงที่ได้อุทิศตน ให้แก่ประเทศไทย.....	...	...	...	...	...
	<u>ด้านการเรียนเพื่อรู้</u>					
41	วิชาทหารเป็นวิชาใหม่ที่ท้าทายความสามารถ.....	...	...	...	...	...
42	ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถเรียน.....	...	...	...	...	...
43	ต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อน.....	...	...	...	...	...
44	มีความสุขเมื่อได้แต่งเครื่องแบบทหารมาเรียน.....	...	...	...	...	...
45	เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและกล้าหาญในตนเองมากขึ้น.....	...	...	...	...	...
46	ปรารถนาที่จะเรียนวิชาทหารมานานแล้ว.....	...	...	...	...	...
47	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงต่อไป.....	...	...	...	...	...
48	วิชาทหารสามารถป้องกันตนเองได้ในยามคับขัน.....	...	...	...	...	...

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

1. พลโท ธงชัย เกื้อสกุล	เสนาธิการกรมการรักษาดินแดน
2. พันเอกสหาย ชวนไชยสิทธิ์	ผู้ช่วยผู้บัญชาการศูนย์ฝึกกำลัง
สำรอง กรมการรักษาดินแดน
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ที่ ทม 1007/ 3553

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ สิงหาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน เจ้ากรมการรักษาดินแดน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางณัฐนันท์ ธรรมธิดา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำปริญญานิพนธ์ และมีความประสงค์จะมาติดต่อขอความ
สะดวกในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาหญิง
ในเขตกรุงเทพมหานคร" ทั้งนี้ ขอเชิญ เสนาธิการกรมการรักษาดินแดน และผู้ช่วยผู้บัญชาการศูนย์ฝึก
กำลังสำรอง กรมการรักษาดินแดน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 5644
ที่ ทม 1007/ 3552 วันที่ 26 สิงหาคม 2540
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางฉันทันท์ ชรรณธิดา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะมาติดต่อขอความ
สะดวกในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาหญิง
ในเขตกรุงเทพมหานคร" ทั้งนี้ ขอเชิญ รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

(นางสาวศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ตาราง 20 เรียงลำดับค่าอำนาจจํานนเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม

ลำดับที่	แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร	$\bar{X}$	ความหมาย	ค่าตามข้อที่
1	ต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อน	4.59	มากที่สุด	43
2	วิชาทหารสามารถป้องกันตนเองได้ในยามคับขัน	4.53	มากที่สุด	48
3	ต้องการได้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพทหาร	4.48	มาก	6
4	ต้องการเรียนวิชาทหารให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง	4.47	มาก	31
5	เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและกล้าหาญในตนเองมากขึ้น	4.46	มาก	45
6	ต้องการนำความรู้ใหม่ ๆ จากวิชาทหารไปพัฒนาตนเอง	4.44	มาก	30
7	วิชาทหารเป็นวิชาใหม่ที่ท้าทายความสามารถ	4.42	มาก	41
8	ปรารถนาที่จะเรียนวิชาทหารมานานแล้ว	4.42	มาก	46
9	ต้องการฝึกตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย	4.41	มาก	25
10	ต้องการพัฒนาด้านสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง	4.40	มาก	27
11	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	4.40	มาก	47
12	ต้องการพัฒนาตนเองให้เท่าเทียมผู้ชาย	4.33	มาก	29
13	ต้องการมีความรู้ด้านปฐมพยาบาลช่วยเหลือสังคมได้ในยามฉุกเฉิน	4.30	มาก	34
14	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นศท. เพื่อบำเพ็ญประโยชน์	4.24	มาก	35
15	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.22	มาก	11
16	ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	4.21	มาก	8

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร	$\bar{X}$	คำถามข้อที่	คำถามข้อที่
17	ต้องการได้รับการแต่งตั้งยศทางทหารเพื่อเป็น การพัฒนาตนเอง	4.20	มาก	28
18	ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม	4.20	มาก	39
19	ต้องการมีความคุ้นเคยกับการเป็นทหาร	4.16	มาก	12
20	ต้องการพัฒนาบุคลิกที่แข็งแกร่งเพื่อสร้างศรัทธา แก่เพื่อนร่วมงาน	4.12	มาก	4
21	ต้องการฝึกวิชาทหารเพราะตระหนักดีว่าตนคือ ส่วนหนึ่งของแผ่นดิน	4.11	มาก	37
22	ต้องการฝึกอาวุธเพื่อเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือ สังคม	4.10	มาก	33
23	ต้องการความรู้เป็นพื้นฐานการนำไปประกอบ อาชีพ	4.05	มาก	3
24	ต้องการประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ	4.04	มาก	5
25	ต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	4.03	มาก	7
26	ต้องการมีความรู้ด้านเวชกรรมและสามารถ ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้	4.02	มาก	38
27	ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถเรียน	4.00	มาก	42
28	ต้องการเป็นกำลังสำรองกองทัพไทย	3.99	มาก	36
29	ต้องการพบปะผู้คนหลาย ๆ ประเภท	3.98	มาก	14
30	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างสถาบันฯ	3.98	มาก	16
31	มีความสุขเมื่อได้แต่งเครื่องแบบทหารมาเรียน	3.97	มาก	44
32	ต้องการสิทธิพิเศษเพิ่มในการสมัครงาน	3.94	มาก	2
33	ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมให้เรียน	3.86	มาก	17
34	ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและ เป็นเพื่อนกับเรา	3.84	มาก	13

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหาร	$\bar{X}$	ค่าตามข้อที่	ค่าตามข้อที่
35	สถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน	3.81	มาก	19
36	ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบันฯ	3.80	มาก	10
37	ต้องการทำตามสตรีในอดีที่มีชื่อเสียงที่อุทิศตนให้แก่วัฒนชาติ	3.69	มาก	40
38	ต้องการพบเพื่อนต่างสถาบันฯ	3.66	มาก	9
39	ต้องการสร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเอง	3.34	ปานกลาง	15
40	อ่านจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทหารหญิงจึงมีความสนใจสมัครเข้าเรียน	3.24	ปานกลาง	22
41	ต้องการเรียนเพื่อแข่งขันและให้มีสิ่งพิเศษกว่าเพื่อนในกลุ่มที่เรียนที่โรงเรียน	3.10	ปานกลาง	26
42	ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศหนีความเบื่อหน่ายที่บ้าน	3.01	ปานกลาง	32
43	ต้องการมีอาชีพเหมือนบรรพบุรุษ	2.94	ปานกลาง	1
44	เพื่อน ๆ กระตุ้นและชักชวนให้เข้าเรียน	2.75	ปานกลาง	20
45	ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้ชี้แนะให้เรียน	2.74	ปานกลาง	24
46	นักศึกษารุ่นพี่เสนอแนะชักชวนให้มาเรียน	2.72	ปานกลาง	18
47	กรมการรักษาดินแดนประชาสัมพันธ์	2.57	ปานกลาง	23
48	ผู้สำเร็จในการเรียนวิชาทหารแล้วแนะนำ	2.53	ปานกลาง	21
	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด	3.89	มาก	

ภาคผนวก ค

ตารางสิทธิการขอแต่งตั้งยศ

ตารางหลักสูตรวิชาทหารหญิง

ตารางแสดงสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 21 สิทธิการขอแต่งตั้งยศ

สำเร็จการฝึก วิชาทหาร	สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร/ เทียบเท่า	รับราชการใน กองประจำการ ครบกำหนด	แต่งตั้งยศเป็น
ชั้นปีที่ 1	- ม.6 หรือเทียบเท่า	ครบกำหนด	สิบตรี, จ่าตรี, จ่าอากาศตรี
ชั้นปีที่ 1	- วิชาชีพไม่น้อยกว่า 2 ปี	ครบกำหนด	สิบตรี, จ่าตรี, จ่าอากาศตรี
ชั้นปีที่ 2	- แต่ไม่สำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตร	ครบกำหนด	สิบตรี, จ่าตรี, จ่าอากาศตรี
ชั้นปีที่ 1	- อนุปริญญาขึ้นไป	ครบกำหนด	สิบโท, จ่าโท, จ่าอากาศโท
ชั้นปีที่ 2	- ม.ปลายหรือเทียบเท่า	ครบกำหนด	สิบโท, จ่าโท, จ่าอากาศโท
ชั้นปีที่ 2	- วิชาชีพ 2 ปี ต่อจาก ม.3	ครบกำหนด	สิบโท, จ่าโท, จ่าอากาศโท
ชั้นปีที่ 3	- แต่ไม่สำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตร		
ชั้นปีที่ 3	- ม.6 หรือ ปวช.3	ปลดเป็นทหาร กองหนุนตาม กฎหมาย	สิบเอก, จ่าเอก, จ่าอากาศเอก

ตาราง 21 (ต่อ)

สำเร็จการฝึก วิชาทหาร	สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร/ เทียบเท่า	รับราชการใน กองประจำการ ครบกำหนด	แต่งตั้งยศเป็น
ชั้นปีที่ 3	- ปริญญา, อนุปริญญา	ปลดเป็นทหาร กองหนุนตาม กฎหมาย	จ่าสิบตรี, พันจ่าตรี, พันจ่าอากาศตรี
ชั้นปีที่ 4	- ไม่สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี อนุปริญญา	"	จ่าสิบตรี, พันจ่าตรี, พันจ่าอากาศตรี
ชั้นปีที่ 4	- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี	ปลดเป็นทหาร กองหนุนตาม กฎหมาย	จ่าสิบเอก, พันจ่าเอก, พันจ่าอากาศเอก
ชั้นปีที่ 5	- แต่ไม่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี	"	จ่าสิบเอก, พันจ่าเอก, พันจ่าอากาศเอก
ชั้นปีที่ 5	- สำเร็จการศึกษาได้รับ ปริญญาตรี, อนุปริญญา หรือเทียบเท่าอนุปริญญา	ปลดเป็นทหาร กองหนุนตาม กฎหมาย	ว่าที่ ร.ต., ว่าที่เรือตรี, ว่าที่เรืออากาศตรี

(การตรวจเยี่ยมกรมการรักษาดินแดน 23 สิงหาคม 2529)

หลักสูตรการฝึกนักศึกษาวิชาทหารหญิง

การฝึกนักศึกษาวิชาทหารหญิง ตามระเบียบและหลักสูตรนี้เป็นการฝึกชาวชนในลักษณะการฝึกวิชาทหารเบื้องต้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการฝึกในระดับสูงขึ้น ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 ซึ่งประกอบด้วยวิชาการฝึกตามตาราง 22 ดังต่อไปนี้

ตาราง 22 หลักสูตรวิชาทหารหญิง

ลำดับ	เรื่อง	นศท. หญิง ชั้นปีที่									
		1		2		3		4		5	
		ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน
1	การฝึกเบื้องต้น	(36)	(60)	(20)	(60)	(12)	(20)	(12)	(20)	(12)	(20)
	1.1 การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า	12	20	4	10	4	10	4	10	4	10
	1.2 การฝึกบุคคลท่าอาวุธ	16	30	12	40	8	10	8	10	8	10
	1.3 การฝึกแถวซัด	8	10	4	10	-	-	-	-	-	-
2	วิชาทหารทั่วไป	(16)	(200)	(26)	(200)	(40)	(260)	(44)	(320)	(44)	(320)
	2.1 แบบธรรมเนียมทหาร	2	60	2	20	2	20	2	20	2	20
	2.2 การกำลังพลสำรอง	2	10	2	20	2	10	2	20	2	20

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับ	เรื่อง	นศท.หญิง ชั้นปีที่									
		1		2		3		4		5	
		ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน
	2.3 การข่าวเบื้องต้น	2	10	2	10	4	20	4	20	4	20
	2.4 การปฐมพยาบาลและเวชกรรมป้องกัน	4	80	12	100	16	120	16	120	16	120
	2.5 บรรเทาสาธารณภัย	2	30	4	40	8	40	6	60	6	60
	2.6 การติดต่อสื่อสาร	2	10	2	10	-	-	-	-	-	-
	2.7 การอ่านแผนที่และ การใช้เข็มทิศ	-	-	2	10	2	20	4	30	4	30
	2.8 ครัวทหาร/ผู้นำ	-	-	-	-	2	10	4	20	4	20
	2.9 นิวเคลียร์, ชีวะเคมี	-	-	-	-	4	20	4	20	4	20
	2.10 ฝ่ายอำนวยการ	-	-	-	-	-	-	2	10	2	10

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับ	เรื่อง	นศท.หญิง ชั้นปีที่									
		1		2		3		4		5	
		ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน
3	วิชากิจการ พลเรือน	(12)	(160)	(12)	(100)	(12)	(160)	(10)	(140)	(10)	(140)
	3.1 ความ มั่นคงของชาติ	4	60	4	60	4	60	4	60	4	60
	3.2 การ ประชาสัมพันธ์	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20
	3.3 ประวัติ- ศาสตร์										
	สงคราม	2	20	2	20	2	20	-	-	-	-
	3.4 กิจกรรม การบำเพ็ญ สาธารณ- ประโยชน์	4	60	4	60	4	60	4	60	4	60
4	วิชาการ										
	สงครามพิเศษ	-	-	(2)	(20)	(6)	(50)	(5)	(60)	(6)	(60)
5	วิชาอาวุธ	(10)	(120)	(8)	(60)	(4)	(40)	(4)	(30)	(4)	(30)
	5.1 คุณลักษณะ และจิตความ สามารถอาวุธ	2	40	2	20	-	-	-	-	-	-

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับ	เรื่อง	นศท.หญิง ชั้นปีที่									
		1		2		3		4		5	
		ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน
6	5.2 ปลาย.11	8	80	6	40	2	20	2	10	2	10
	5.3 ปลาย. เอ็ม.16	-	-	-	-	2	20	-	-	-	-
	5.4 ปพ.86	-	-	-	-	-	-	2	20	2	20
	วิชาฯทวิธี	(4)	(60)	(8)	(100)	(6)	(50)	(4)	(30)	(4)	(30)
	6.1 ลักษณะ การรวมทั่วไป	2	30	2	30	-	-	-	-	-	-
	6.2 บุคคลท การรวมใน เวลา กลางวัน	2	30	2	20	2	20	-	-	-	-
	6.3 บุคคลท การรวมใน เวลา กลางคืน	-	-	2	20	2	20	-	-	-	-
	6.4 การเดิน, การพักแรม และการระวัง ป้องกัน	-	-	2	30	2	10	4	30	4	30
	7 การฝึกยิงปืน	(4)	(50)	(4)	(50)	-	(50)	-	(50)	-	(50)

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับ	เรื่อง	นศท.หญิง ชั้นปีที่									
		1		2		3		4		5	
		ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน	ชม.	คะแนน
8	การฝึกภาคสนาม	(120)	(350)	(120)	(350)	(168)	(350)	(168)	(350)	(240)	(350)
9	การดูงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	(48)	-
	รวมทั้งสิ้น	200	1000	200	1000	248	1000	248	1000	368	1000

หมายเหตุ การฝึกยิงปืนปี 3, 4, 5 ท้าการฝึกในภาคสนาม (คิดชั่วโมงอยู่ในภาคสนาม)

ที่มา : การตรวจเยี่ยมกรมการรักษาดินแดน 24 - 26 : 2529)

แรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motive) แรงจูงใจของมนุษย์มีความสลับซับซ้อนยากแก่การเข้าใจเพราะนอกเหนือจากแรงผลักดันในการแสดงพฤติกรรม จะเกิดการเปลี่ยนแปลงและความจำเป็นทางร่างกายแล้ว พฤติกรรมเป็นอันมากเกิดจากการเรียนรู้ อิทธิพลของสังคม และยังเกิดขึ้นเฉพาะบุคคลอีกด้วย

ตาราง 23 จำนวนโรงเรียน และนักศึกษาหญิงที่เรียนวิชาทหารกับกรมการรักษาดินแดน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนนักศึกษาหญิงที่เรียนวิชาทหาร
<u>กรมสามัญศึกษา</u>		
1	โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม	6
2	โรงเรียนวัดน้อยใน	6
3	โรงเรียนวัดโพธิ์นิมิตวิทยาคม	8
4	โรงเรียนพุทธจักรวิทยา	7
5	โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	9
6	โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	12
7	โรงเรียนสิริรัตนธร	6
8	โรงเรียนจันทร์ห่มบำเพ็ญ	4
9	โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ	6
10	โรงเรียนทิววัฒนา	6
11	โรงเรียนวัดราชโอรส	5
12	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	2
13	โรงเรียนวัดแจ้งร้อน	3
14	โรงเรียนชินรสพิทยาลัย	8
15	โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์	9
16	โรงเรียนบางประกอกพิทยาลัย	2
17	โรงเรียนวัดสังเวช	2
18	โรงเรียนสายบุญญา	2
19	โรงเรียนราชวินิตบางแคปานจ่า	3
20	โรงเรียนสุวรรณารามพิทยาลัย	2
21	โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	2

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนนักศึกษาหญิงที่เรียนวิชาทหาร
22	โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง	2
23	โรงเรียนวัดทรงธรรม	2
24	โรงเรียนดอนเมืองจิตรจินดา	2
25	โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง	2
26	โรงเรียนเนมิทรราชินุทิศเบญจราษฎร์	2
27	โรงเรียนวัดบรมงคล	2
28	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	2
		124
	<u>กรมอาชีวศึกษา</u>	
29	วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย	11
30	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	4
31	วิทยาลัยพัฒนการบางนา	7
32	วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	2
33	วิทยาลัยพัฒนการเขตพน	2
		26

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนนักศึกษาหญิงที่เรียนวิชาทหาร
	<u>สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล</u>	
34	วิทยาเขตพระนครศรีไต้	8
35	วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ	9
36	วิทยาเขตโชติเวช	6
37	วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	8
38	วิทยาเขตบริหารชุมชนพาเมฆ	2
39	วิทยาเขตพัฒนการพระนคร	2
		34
	<u>สถาบันราชภัฏ</u>	
40	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	8
41	วิทยาลัยครูสวนดุสิต	2
42	วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	2
43	วิทยาลัยครูจันทระเกษม	2
		14
	<u>กรมพลศึกษา</u>	
44	วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพฯ	4
		4

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนนักศึกษาหญิงที่เรียนวิชาทหาร
	<u>ทบวงมหาวิทยาลัย</u>	
45	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	71
46	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	2
47	มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์	2
48	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	2
49	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	4
		81
	<u>สถานศึกษาเอกชน (สช.)</u>	
50	โรงเรียนพัฒนศึกษาสันติราษฎร์	61
51	โรงเรียนพัฒนศึกษาจันทบุรี	11
52	โรงเรียนพัฒนศึกษาสุโขทัย	104
53	โรงเรียนรัตนพัฒนศึกษา	10
		186
	รวมทั้งหมด	469

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางฉัตรนัทธ์ ธรรมธิรา
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	6/139 หมู่บ้านบัวทองเคหะ ซอย 1/4 ตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ 2 ซอยสวนพลูทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กทม. 10120
ประวัติการศึกษา	
2504	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีนนทบุรี
2509	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
2511	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
2524	ระดับฝึกหัดครูมัธยม
2527	ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2541	ปริญญาโท (กศ.ม.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แรงจูงใจการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน ของนักศึกษาหญิง
ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ณัฐนันท์ ธรรมธิรา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา แรงจูงใจในการสมัคร เข้าเรียนวิชาอาหารรักษาดินแดนของนักเรียนหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีของโบเชียร์ (Boshier) 6 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่น ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ด้านช่วยเหลือสังคม และ ด้านการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาอาหารรักษาดินแดน จำนวน 232 คน จำแนกตามตัวแปร ด้านอายุ ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง และด้านอาชีพของผู้ปกครอง การเก็บข้อมูลทำโดยการเก็บจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าเคแนท (t-test) การทดสอบค่าเอฟเทส (F-test) และการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการ ของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาวิชาอาหารหญิง มีแรงจูงใจรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 1 ด้านช่วยเหลือ สังคม ด้านพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย ด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก และด้านทำตามความคาดหวังของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง
2. แรงจูงใจของนักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาอาหาร จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับรายด้าน พบว่า นักศึกษา หญิงที่มีอายุ 18 - 20 ปี มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนวิชาอาหาร ด้านประกอบอาชีพ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนรู้ มากกว่าผู้ที่มีอายุ 15 - 17 ปี และ 21 ปีขึ้นไป
3. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างแรงจูงใจของนักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาอาหาร จำแนกตามระดับการศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และด้านอาชีพของ ผู้ปกครอง พบว่า โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สำหรับระดับการศึกษา ที่กำลังเรียนอยู่ ด้านช่วยเหลือสังคม พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีอายุ 15 - 17 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่า ผู้ที่มีอายุ 18 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

4. นักศึกษาหญิงที่สมัครเข้าเรียนวิชาทหาร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีแรงจูงใจโดยรวมสูงกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา

5. ในด้านข้อเสนอแนะกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกรรมการรักษาดินแดน ควรมีการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาหญิงสมัครเข้าเรียนวิชาทหารมากขึ้น เพื่อยกระดับความสามารถ ศักยภาพ ของสตรีเท่าเทียมบุรุษ

MOTIVATION IN PARTICIPATION IN THE MILITARY DEFENSE
TRAINING PROGRAM OF THE FEMALE STUDENTS IN
BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT
BY
NUTTANAN THAMMATIRA

Presented in partial fulfillment of the requirements of the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

October 1998

The purpose of this study were to find out motivation in participating in the Military Defense Training Program the female students in Educational Institutions in Bangkok area, using Boshier's six areas of motivation : motivation for occupation development, for affiliation, for expectation of others, for self development and escaping from work, for social welfare and for learning.

The samples used in this study were 232 female students enrolling in the Military Defense Training Program, who were differentiated by age, education level, parents' education and parents' occupation. Data were collected by the questionnaire prepared for this study. Various statistical techniques were used for data analysis : percentage, Means ($\bar{X}$), standard deviation, F-test and Scheffe's Method.

Results came out as follows:

1. The motivation in participating in the program was in high level by all. By each area of motivation, it was shown that motivation for learning, for social welfare, for self development and escaping from work and for affiliation were in high level where motivation for expectation of others was at a moderate level.

2. It was shown that female students differentiated by age, had different level of motivation by all, at statistical significant level at .01. In addition, female students 18 - 20 years of age group had higher level of motivation than 15 - 17 years old group and 21 years old or more group, in the areas of occupation development, affiliation, social welfare and learning.

3. The femal students differentiated in educational level, parent's education, parents' occupation had different motivation in social welfare, where the 15 - 17 years old group showed higher level of motivation than the other groups.

4. The female students studying in vocational schools, showed hight level of motivation than the ones in upper secondary school, and in higher educational institutions.

5. In terms of suggfestion, the subjects suggested that the Territary Defense Departament and the related organizations should make a campagne for motivating a lot more of female students entering in the program as much as possible, in order that female's potentiality and equality could be promoted and raised up.